Director
ILIE PĂUNESCU
Redacția și administrația:
Calea Victoriei nr. 133, et. 2
70179 București
Cont de virament:
45.10.50/1105
Banca Comercială Română
S.M.B.
Telefon: 50.41.25
Fax: 50.64.44

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

ANUL XXIII
(Seria a IV-a nr. 498)
LUNI/MARȚI
18/19 noiembrie 1991
4 pagini 5 lei

Doi pe un balansoar

Primul bărbat în stat, prin ... deasupra și în afara par[tidelor] politice, care au în persoana lui un arbitru, dacă ... un garant, și-a spus răs[picat] cuvîntul în privința ... duirii lăuntrice și a așe... pe căprării a Frontului Salvării Naționale — una [din] multele și măruntele — cîte se pare — formațiuni politice ale țării. Domnul Iliescu a criticat autoritarismul actualului lider fron[tist], pînă mai ieri principalul său colaborator, în calitate de prim-ministru al guvernului, puterile pe care a... și le-a adjudecat, cu a... sina, în FSN, felul în care ... asigurat o conducere a...sivă. A vorbit astfel nu numai singura persoană din România care n-avea dreptul să se amestece în această chestiune, ci și, cu iritată voce, adevăratul părinte al respectivei formațiuni, marginalizat, dacă se poate spune așa, în postul de președinte al republicii.

Puseu de temperament, mică scăpare cu grijă pregătită, la sfatul unor avizați consilieri? Luptă de fațadă, în limbajul fibros al partidului din a cărui nomenclatură președinte de republică, lider FSN, consilieri, partizani și opozanți în Front ... au făcut parte? A... ... dat unui fost ce-și ... vrînd-nevrînd, pro... carte, după ce un foar[te] productiv pact a fost rupt ... la nivelul cel mai ... produs? Desigur, că... guvernului Roman a ... înseși rezul... materiale, cu un ceas ... suirii într-un avion ... și pentru ca totul să ... pierdut iar rușinea ... O a treia forță ... a fi intrat în ... acea știință a lo... ... și precise care-i ... operele. Concomi[tent] surprinzătoare atacuri ... ale d-lui Ro[man] împotriva SRI-ului des... nu avusese nimic ... în cursul unei ... așa de scurte gu[vernări]. Ceva nou a interve[nit] ... între cea de a treia ... care salvase, în ... zile de 13—15 iu[nie] 1990 guvernarea Roman ... de a patra, care l-a cre... fostului premier toate condițiile de a se întoarce la catedră, între studenții săi îndrăgiți.

Se povestește că, foarte tînără și lipsită de experiență, regina Victoria a Angliei a suferit un șoc, atunci cînd sfetnicii coroanei au încunoștințat-o că trebuie să schimbe guvernul — pe care-l crezuse pe viață. Aceeași lovitură a suferit-o, dar mult mai dureros dl. Roman, cînd și-a văzut primită demisia, cu toate că nu făcuse altceva decît să-și depună mandatul. Mai poate liderul național al FSN-ului să aibă încredere în cineva? Chestionat asupra naturii relațiilor dintre dînsul și dl. Petre Roman, președintele în exercițiu al republicii a răspuns cu răceală că ele sînt normale, în ... de normalitate în..., firește, spălarea ru[felor] în familie — regulă pe ... tocmai o încălcase. Re[lații] normale, deci, ca între ... și mine, care ne salutăm ... mers! Din clipa în care interesele s-au despărțit, dl. Roman s-a întors cu forța ... către singura re... ce-i mai rămăsese, Fron[tul] pe cale de lichefiere. Nu... că acela nu-i aparținea ... drept, fiind fieful și ... cel mai de preț al ... Iliescu, la viitoarele a[legeri]. Doi pe un balansoar, ... bărbați, amețiți și cu... de logoree, au început să spună vrute și ne[vrute] — ca pe canapeaua psihanalistului. Așa, bunăoară, ... Iliescu, la cea mai recentă conferință de presă, s-a ... tare de mulțimea moș[tenitorilor] ce-și revendică ... părintese, ca și cînd ... [illegible] ... Iliescu marți ... [illegible]?

La rîndul lui, dl. Roman a vorbit mai peste tot și oricînd, încît o zi de tăcere din partea sa e un indiciu clar că nu se află în țară. Dar și prin străinătăți minte, dezminte sau glumește, că ar fi fost răsturnat de la putere de comuniști! Dar mai are fratricida luptă în sînul Puterii vreo noimă, în aceste zile în care noul prim-ministru distruge cu mișcări liniștite ultimele mecanisme în funcțiune ale statului, demontîndu-le, cum fac copiii cînd își strică jucăriile? Cînd opt sute cincizeci de mii de muncitori au fost trimiși acasă, iar fabrici ce au costat trei sute de milioane de dolari și ar costa de zece ori pe atît acuma, sînt puse în vînzare la prețul de trei sute de mii de dolari? Are, cum să nu, de vreme ce balansoarul urcă și coboară necontenit...

BARBU CIOCULESCU

BASARABENII continuă să ceară cetățenia română

Noi, membrii Fracției parlamentare a Frontului Popular din Moldova, luînd act de Apelul Alianței Naționale „16 Decembrie" adresat conducerii și Parlamentului României prin care se cere restabilirea cetățeniei române pentru locuitorii din teritoriile românești din stînga Prutului,

declarăm adeziunea noastră față de acest Apel și ne exprimăm speranța că Parlamentul Țării îi va da curs în cel mai apropiat timp, avînd în vedere și oportunitatea momentului istoric, dar și necesitatea de a face un act de justiție și de a achita o datorie morală față de această parte a poporului român, repunînd-o în drepturile ei legitime de care a fost lipsită în mod ilegal ca urmare a expansiunii sovietice din 1940.

Președinte Mircea DRUC
Secretar Mihai DIMITRIU

★

Partidul Național Creștin din Moldova, luînd act de Apelul Alianței Naționale pentru Independență „16 Decembrie" în problema acordării cetățeniei române populației Basarabiei, Bucovinei și ținutului Herța și ținînd cont de faptul că sîntem cetățeni ai României lipsiți de drepturi cetățenești în mod abuziv din 1940, DECLARĂ:

1. Adeziunea totală la Apelul Alianței Naționale pentru Independență „16 Decembrie"
2. Cerem conducerii Parlamentului României să urgenteze soluționarea problemei în cauză.

Președintele Partidului
Național Creștin din
Moldova V. NICU
Secretar F. OBADĂ

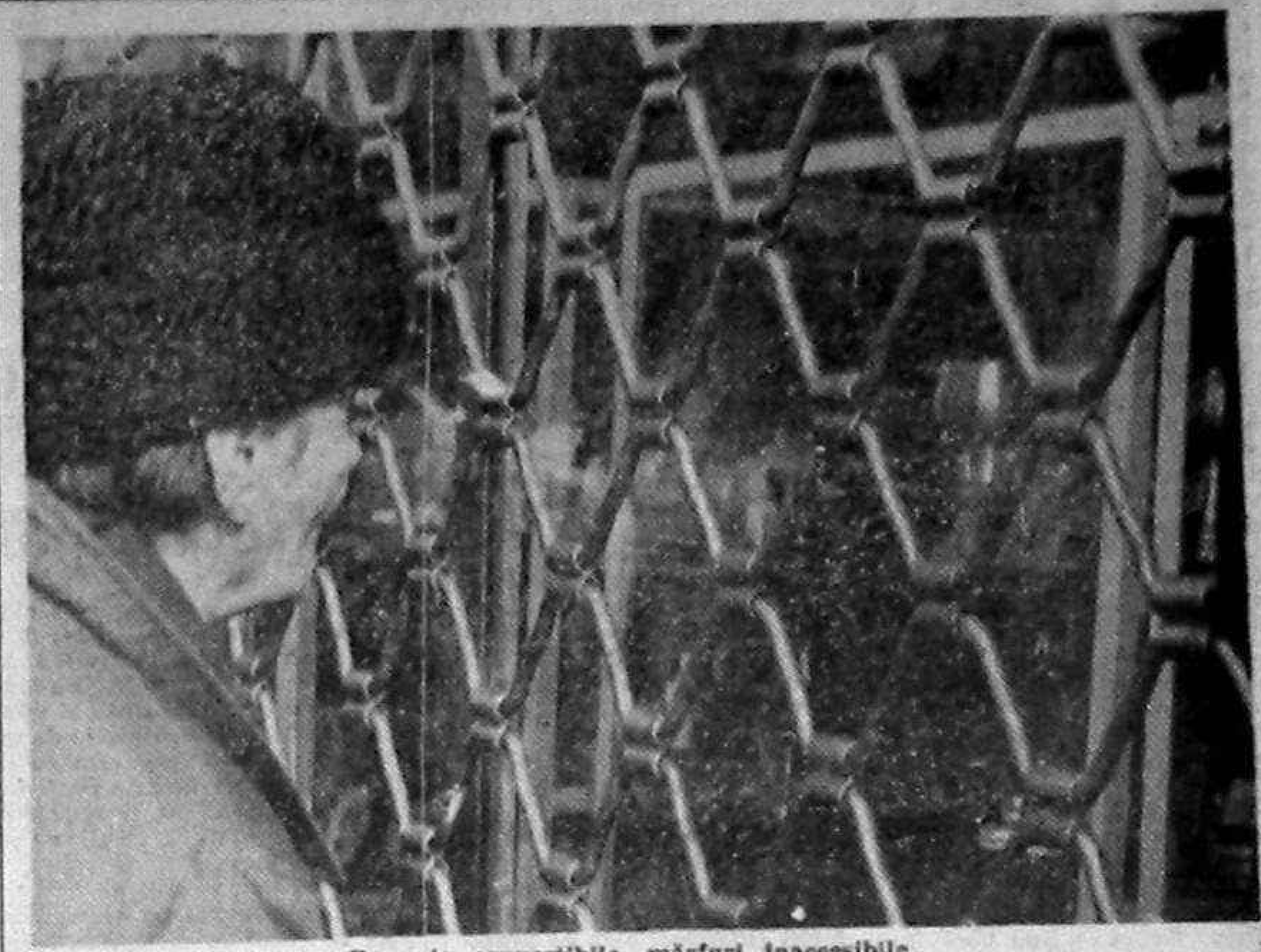

Pe sute convertibile, mărfuri inaccesibile.
Foto: PETTER GHEORGHE

ABUZ LA CURTEA SUPREMĂ

Curtea Supremă de Justiție își încalcă atribuțiile. În cadrul acestui for judecătoresc acționează persoane cu state lungi de funcții în perioada dinainte de 1989. „După" — cadrele au fost rotite; unii, prea compromiși, au fost scoși la pensie. Rîndurile din față rărite au fost completate, după cum vă imaginați, cu membrii eșalonului 2.

Să dăm un exemplu: doamna Gabriela Gaspar este judecător la Curtea Supremă. Dînsa a fost secretar al partidului comunist la fostul Tribunal Suprem. Soțul dînsei funcționa pe-atunci ca director al Direcției Juridice din Consiliul de Stat. În această calitate, întreținea relații dintre cele mai strînse cu Consiliul de Miniștri sau cu alte organisme comuniste de control. Dumnealui a fost, pînă deunăzi, secretar general al Adunării Deputaților.

Poate că aceste amănunte (relevante deși insuficiente) nu ar conta prea mult. Cu toate acestea probabil că tocmai din cauza acestor foste (și actuale) prerogative, d-na Gaspar încalcă elementare principii de organizare juridică. Sau dacă nu e o strategie consecventă, cel puțin așa s-a întîmplat în cazul recursului d-nei Maria Coleșiu (78 ani) privind recalcularea unei moșteniri.

Iată despre ce este vorba. D-na Coleșiu moștenește prin moartea celui de-al doilea soț, 5/8 dintr-o casă situată în zona demolabilă a Bucureștiului. Ceilalți moștenitori nu ridicau, pe-atunci, decît pretenția despăgubirii bănești. Din care d-na Coleșiu a plătit, în vreme, mai mult de jumătate. Procesul prin care s-a stabilit obligarea dnei Coleșiu la stultă s-a ținut la sfîrșitul lui 1989. Ulterior, d-na Coleșiu, bazîndu-se pe o nouă recalculare a părții de 3 optimi plătibile d-lui Mihai Popescu, cere o hotărîre judecătorească privind noua sumă, cu 40 000 lei mai mică decît cea calculată în 1989. Curtea Supremă de Justiție nu se ocupă de speța cuprinsă în memoriu și extinde efectele recursului și la problema atribuirii imobilului (deja judecată la Tribunalul Municipiului București, secția a 4-a civilă, cu un an înainte), modificînd hotărîrile instanțelor anterioare prin decizia 2 463 (Dosar 1 687). Însă Curtea Supremă de Justiție nu are dreptul de extindere a recursului. Procuratura Generală refuză să ia în considerare memoriul înaintat de d-na Coleșiu, amînînd-o de pe o zi pe alta. Între timp, termenul de recurs este pe sfîrșite. Iar d-na Coleșiu, în cazul depășirii acestuia, va fi evacuată din casa pe care o ocupă conform anterioarelor sentințe (1098 din 14 martie 1989 și 1931 din 15 iulie 1989). Soția d-lui Mihai Popescu este medic la spitalul ELIAS care înainte vreme a fost Spitalul nomenclaturii.

ION RĂDULESCU

Pe-al nostru steag nu-i scris unire

Turmentare și iar turmentare...

În ce privește F.S.N.-ul se pare că dezideratul d-lui Silviu Brucan privind crearea unei opoziții în sînul partidului de guvernămînt a fost pus în practică cu o osîrdie care depășește cu mult așteptările „domnului profesor"... Căci fesenistului de rînd i-a fost dat s-o vadă și pe-asta: minerii din Valea Jiului — „patrioții" d-lui Iliescu — manifestînd (în felul lor) atît pentru demisia guvernului cît și a tătucului, și citind apoi, în fața reședinței prezidențiale, România liberă, Dreptatea, Cotidianul *(situație replică față de cea de anul trecut, cînd tot așa, tolăniți la soare în fața sediului PNȚCD, pe care îl devastaseră, citeau* Azi, Adevărul, Libertatea...*). Ce să mai creadă acum bietul fesenist? Căci, încercînd să se dumirească prin lectura publicațiilor „de specialitate", vede clar, scris negru pe alb, că* Azi *se dă la Iliescu și* Dimineața *— la Roman. Pas de mai înțelege ceva, căci „e scris adînc"...*

Să fim însă lucizi: în pofida sloganului unitate scandat la toate mitingurile, nici opoziția nu este coagulată... Să fi ascultat și ea de îndemnul la sciziune al d-lui Brucan, căci, iată, partidele istorice sînt în aer, dînd vîrtos din tot soiul de aripi și aripioare...

La rîndul ei, Alianța Civică, deși își face loc sub deviza „nu putem reuși decît împreună*", din cînd în cînd își mai trage cîte o copită* PNȚ-ului, *pe care Stelian Tănase îl acuză în presă de lipsă de aderență la mase, pe motiv că țărănimea, ca clasă socială, practic nu există... Altfel, mare tapaj pe tema regelui, în timp ce, în „tainele inimei" sale, dl. Nicolae Manolescu plînge și suspină de dorul republicii prezidențiale. (Cum altfel să ne explicăm disponibilitatea domniei sale de a candida la președinție?). Dar nu putem acuza de inconsecvență „un partid fără ideologie"...*

Și ca să fie tacîmul complet, în această horă schizofrenică a intrat și mișcarea sindicală.

Turmentare și iar turmentare... pentru că „lucrează magnetismul" Puterii, întreținînd astfel toată această comedie sîngeroasă, cu morți și răniți (dar nu mai puțin comedie) pe care poporul lui Caragiale o joacă cu mare virtuozitate „pe-o gură de rai"...

Un lucru e cert: Pe-al nostru steag nu-i scris unire. *Pentru a ne defini specificul național, ar trebui poate să scriem nu numai să moară capra vecinului, ci chiar și vecinul...*

Acestea sînt condițiile în care se apropie alegerile. Nostalgia după Ceaușescu își face loc tot mai mult în sufletul celor dezamăgiți care au votat pentru liniște. Cel care își păstrează luciditatea este invadat pe zi ce trece de o lehamite paralizantă pe care mizează (ca și Ceaușescu în trecut) actuala Putere. Iar cetățeanului turmentat nu-i rămîne decît să-și cumpere o sticlă de coniac Milcov (dacă-l mai ține buzunarul) și, după cîteva înghițituri, cînd devine mai patriot, să adreseze tuturor partidelor politice un călduros apel la unire: „Vin' la Milcov cu grăbire / Să-l secăm dintr-o sorbire"...

TRAIAN CĂLIN UBA

Un conflict mocnește între Consiliul Bancherilor și Guvernatorul Băncii Naționale

Guvernatorul Băncii Naționale, domnul Mugur Isărescu, a justificat neimplicarea băncilor particulare în problemele legate de unificarea cursurilor valutare și trecerea la convertibilitatea limitată a leului, prin faptul că asemenea operațiuni presupun o mare experiență și responsabilitate.

Asociația Băncilor din România a protestat împotriva acestei hotărîri arbitrare. Deocamdată însă, situația rămîne neschimbată.

În cursul zilei de joi, BNR a trimis celor trei instituții financiare private regulamentele de aplicare a deciziei de unificare a cursurilor valutare. Dar nu s-a revenit și asupra măsurii discriminatorii care obligă băncile particulare să introducă în activitatea lor un intermediar inutil (una sau alta din băncile comerciale de stat).

Prin explicațiile pe care le dă, dl Isărescu neagă experiența a doi președinți de bănci care au lucrat, fiecare, mai mult de zece ani în domeniul bancar, la Londra și Paris.

Problema se pune în cu totul alt mod. Nu este vorba despre o lipsă de încredere, ci se ține seama de faptul că este mult mai ușor să lucrezi cu indivizi care ascultă fără crîcnire ordine venite „de sus", decît să cooperezi cu profesioniști. Cum pe aceștia nu îi poți „duce cu zăhărelul", renunți la ei.

Există în țara noastră un Consiliu al Bancherilor. În atribuțiile lui intră și protejarea băncilor împotriva exceselor guvernatorului Băncii Naționale sau ale puterii legislative. Nerenunțarea la atitudinea cel puțin rezervată față de băncile particulare poate determina reacții violente ale acestei organizații.

Pe de altă parte, participarea băncilor particulare la fixingul care stabilește cursul monedei naționale asigură o mai mare veridicitate a acestuia.

O altă explicație pentru ignorarea băncilor particulare, pe care dl Isărescu o lasă să se întrevadă, se bazează pe faptul că deciziile importante (cum este stabilirea nivelului ratei cursului unei monede) se adoptă într-un cerc restrîns. La Londra există peste 400 de bănci, și deciziile sînt luate de un grup format din 5 sau 6 instituții financiare mai mari. În același mod se procedează și la New York sau Paris. Cum însă la București numărul băncilor este foarte redus, există posibilitatea consultării lor prealabile.

Consiliul Bancherilor Români se întrunește lunar tocmai în scopul menținerii legăturii cu guvernatorul Băncii Naționale. Se pare că în timpul acestor întrevederi nu s-a găsit o cale de a mulțumi pe toată lumea. Astfel, s-a concluzionat că băncile particulare trebuie eliminate din competiția bancară.

De la decizia adoptată în urmă cu aproape două săptămîni, de unificare a cursurilor valutare, nu a mai avut loc nici o întrevedere între domnul Isărescu și reprezentanții băncilor private.

La ultima conferință de presă ținută la sediul Băncii Naționale (joi, 14 noiembrie) domnul guvernator a afirmat zîmbind că situația se va reglementa. A lăsat să se înțeleagă că în cursul acestei săptămîni (18—24 noiembrie) se va renunța la ignorarea inițiativei particulare în sectorul bancar. Ar fi bine să se întîmple așa.

CLAUDIU DOLTU

ABȚINERILE DE LA VOT

De la (Agop) la Ț (Țiriac), o listă deocamdată incompletă — dar și așa relativ lungă — conține numele prietenilor domnului Petre Roman, cărora li s-au divulgat anumite secrete ale guvernului pentru a-și proteja în mod ilicit interesele bănești. Informațiile asupra acestor cazuri completează imaginea de guvernant abuziv a fostului prim-ministru.

Pe lista prietenilor domnului Ion Iliescu, care l-au ajutat în abuzurile grave săvîrșite de domnia sa de la 22 Decembrie 1989 încoace, figurează nume cu altă rezonanță. Fiindcă domnul Iliescu iubește alte fațete ale puterii. Dovadă și ultima sa conferință de presă. Dînd răspunsuri în chestiuni incomode, președintele a ocolit întrebarea despre raportul parlamentar privitor la vandalismele din 13–15 iunie 1990, a criticat hotărîrea FSN de a-l numi pe domnul Roman lider al său, s-a pronunțat penibil de ambiguu asupra relațiilor noastre cu minoritatea maghiară, ori a lansat împotriva Monarhiei un atac violent care îl descalifica (încă o dată). Domnul Ion Iliescu se dorește în continuare, mai presus de orice, un „despot înțelept". Conturile secrete în străinătate ale domniei sale — dacă există — îl interesează mai puțin. Fără a fi o natură ascetică (se cunosc prea multe detalii despre gusturile și obișnuințele președintelui pentru a risca să-l caracterizăm astfel), dumnealui e fără îndoială mai puțin iubitor de clinchetul arginților. „Despotul înțelept" are o predilecție pentru detunăturile de armă și luminile sinistre ale incendiilor, pentru protecția scutierilor și porțile înalte, bine închise ale palatului.

Cine e de preferat, dacă privim din perspectiva anumitor concetățeni: liderul incorect de tip Petre Roman sau șeful impulsiv și brutal care e domnul Ion Iliescu?

Întrebarea exprimă dilema unei părți a electoratului demne de luat în considerare. Și asupra acesteia se exercită zilnic, ca și asupra celorlalți locuitori ai țării, presiunea din ce în ce mai greu suportabilă a crizei. Dar categoria despre care vorbim suferă și influențele cele mai nefaste ale crimei de dezinformare săvîrșite de televiziune și de serviciul special din SRI. Oamenii aceștia au fost convinși, în ciuda evidenței, că nu ar avea de ales decît între Petre Roman și Ion Iliescu — cu accentul pe ultimul.

Sau, în cel mai bun caz, o parte din ei au ajuns în preajma concluziei că nu le rămîne decît să se abțină de la vot. Profund dezamăgiți de guvernarea fesenistă, în care își puseseră toate speranțele, oamenii care se lăsau pînă mai deunăzi cu totul manipulați nu mai văd nici o ieșire din impas. De aici, tentația de a nu se prezenta la urne.

Ce poate, ce trebuie să întreprindă opoziția în situația aceasta rezultă din însuși enunțul problemei. Partide democrate sînt obligate să-și dubleze eforturile pentru a face să pătrundă pînă în ultimul cămin vestea că nu s-ar produce nici o catastrofă, că, dimpotrivă, am fi salvați dacă ar fi izgoniți de la putere neocomuniștii, dacă s-ar distruge structurile lor, pentru a se instaura un regim al veritabilei oiețe libere, al respectului pentru libertate și drepturile cetățenești.

Încercarea de a convinge de aceste adevăruri cere un efort considerabil. Succesul e cu atît mai greu de anticipat, cu cît nu se știe cît de mare este fracțiunea din electorat asupra căreia trebuie să se acționeze. În țări vecine ca Ungaria și Polonia, abținerile de la vot au atins cifre record la ultimele alegeri. Riscăm și noi ca circa o jumătate (sau mai mult) din populația cu drept de vot să nu facă uz de el! E oare posibil ca partidele din opoziția democrată să convingă un număr atît de mare de cetățeni, luptîndu-se nu numai cu mentalitățile rămase în urmă, ci și cu adversari ca televiziunea și SRI-ul?

Știm cu toții că există posibilități de a reuși. Depinde de mai mulți factori dacă le vom folosi sau nu. Primul dintre acești factori e conștiința clară că, în actuala campanie electorală, problemele puse de abținerile de la vot sînt unele dintre cele mai serioase. Și mai complexe.

ILIE PĂUNESCU

• BLOC NOTES • BLOC NOTES • BLOC NOTES • BLOC NOTES •

VIZITA PRIMULUI MINISTRU AL REPUBLICII ELENE ÎN ROMÂNIA

Agenția Națională de presă „Rompres" a fost autorizată să informeze că la invitația primului ministru al României, domnul Theodor Stolojan, în perioada 27—28 noiembrie 1991, primul ministru al Republicii Elene, domnul Constantin Mitsotakis, se va afla într-o vizită oficială în România. (Rompres).

ALEXANDRIA: „JOS ILIESCU!"

Vineri, 15 noiembrie, în [illegible] Casei de cultură a sindicatelor din municipiul Alexandria, a avut loc mitingul [illegible] de Filiala Teleorman a Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat pentru marcarea a patru ani de la revolta din Brașov împotriva regimului comunist și a dictaturii. Vorbitorii și-au exprimat solidaritatea cu cei care au avut de suferit pentru că au participat la revoltă și s-au referit la grava criză în care se află viața economico-socială a țării. S-au adus critici prefectului județului Teleorman, s-au scandat lozinci anticomuniste, promonarhice și s-a cerut demisia președintelui Iliescu și a conducerii Televiziunii. (Rompres).

CLUJ: SERIOASE PERTURBĂRI ÎN TRANSPORTUL ÎN COMUN

Ca urmare a [illegible] zilnice de [illegible] cum și [illegible] în mod ritmic, transportul în comun cu autobuzele în municipiul Cluj-Napoca este serios perturbat, îndeosebi în orele de vîrf, anunță conducerea Regiei autonome a transportului urban Cluj. Atît clujenilor, cît și tuturor celor care, veniți din alte localități ale țării, apelează la mijloacele de transport urban, instituția le solicită înțelegere și evitarea unor eventuale stări conflictuale cu personalul de exploatare. (Rompres).

BUCUREȘTI: CANTINĂ PENTRU (NUMAI 600) SĂRACI

În Capitală s-a deschis Cantina Centrală de ajutor social destinată ajutorării persoanelor defavorizate ce nu pot face față cheltuielilor [illegible] zilnice. De serviciile acestei noi unități, ce va avea o capacitate de servire de aproximativ 600 de porții pe zi, pot beneficia persoanele care nu au surse de venituri, pensionarii cu pensii foarte mici, în general familiile cu venituri sub 2 000 lei pe lună de persoană. „De asemenea, s-au luat măsuri pentru a se asigura alimente și hrană la această cantină și pentru o serie de șomeri, în special cei cu mai mulți copii, aceștia urmînd a beneficia de această formă de ajutor pînă la reintegrarea lor în muncă" — a menționat dl. Drăgan Mihai, directorul Direcției Generale de muncă și Protecție socială a Municipiului București.

Ținînd cont de numărul mare de solicitanți, pentru stabilirea cît mai corectă a celor ce vor putea beneficia de serviciile acestei unități, se vor efectua anchete sociale de către Oficiul de Anchetă Socială în fiecare caz în parte, nominalizînd, pe baze reale și obiective, pe cei ce urmează să beneficieze de asistență.

„Tot ceea ce am pornit astăzi îl considerăm doar un început, poate timid față de realitățile cu care ne confruntăm zilnic, dar sperăm că această acțiune va lua amploare în viitor, pe baza unei mai bune colaborări atît cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Primăria Capitalei, cît și cu toate societățile caritabile ce se vor implica în activitățile de protecție și asistență socială pe care intenționăm să le întreprindem în continuare", a declarat doamna Panait Georgeta unui redactor al Agenției Naționale de Presă — Rompres (Rompres).

E. Lovinescu

Cum ar apare azi, la 110 ani de la nașterea sa, E. Lovinescu? Incontestabil, orice personalitate importantă a literaturii comportă o complexitate, o multitudine de straturi, a căror succesivă actualizare, care cade în sarcina criticii, se află într-un raport imediat cu problemele, cu optica și cu aspirațiile momentului. Selectăm dintr-un autor ceea ce ne interesează, ceea ce răspunde nevoilor noastre. Și, totodată, respingem, contestăm ori punem în umbră ceea ce ne contrariază. Astfel scriitorii trecutului intră într-un sistem de „alianțe" și „adversități" cu urmașii lor, prelungindu-și existența uneori într-un chip cu totul imprevizibil, palpitant. E. Lovinescu a fost atacat cu furie de către adversarii liberalismului, în pofida relativei sale abstrageri în planul autonomiei esteticului. I s-au atribuit de către proletcultiști (Vitner, Popper, Crohmălniceanu, Tertulian etc.) infernale intenții reacționare, cosmopolite, capitalist-imperialiste, negîndu-i-se dreptul la o conștiință imanentă a creatorului. Neoproletcultiștii, așezați pe linia național-comunismului, inaugurată de Ceaușescu, l-au șicanat, la rîndul lor, nevoind a admite nici ei, în fond, principiul esteticului preeminent, pe care formal l-au acceptat, conform unei tactici ideologice schimbate. Deoarece totalitarismul presupune o politizare unidirecționată, aplicată cu sila, conștiințele independente supără, indiferent de motivațiile ce se oferă reacției de respingere sau mâsluire. Acum se aud voci în favoarea unui Lovinescu ce ar fi privit „cu dispreț politica zilei", „desfăcut, cu un idealism bine temperat" de „cîntecele sirenelor politice". S-ar părea că e o răscumpărare a gestului de îmbrîncire a marelui critic în purgatoriul politic! Și totuși, realitatea e alta. Una din măștile cele mai sofisticate ale mentalității politice este, în preajma noastră, cea a apolitismului. Un teolog ar spune că e un tertip abil al Satanei ce se insinuează în suflete sub pavăza concepției că el n-ar exista! În chip paradoxal, depolitizarea ostentativă a lui E. Lovinescu constituie o manevră de anexare politică a acestuia. Căci ce fel de politică promovează proaspeții noștri apolitici? Fără putință de tăgadă (textele probante ne stau în față), una a combaterii opoziției antitotalitare, deci, implicit, de minimalizare și mușamalizare a marilor vinovății, de compromis cu vinovații. În calea acestui ajutor indirect acordat structurilor vechi stau, în primele rînduri, scriitorii, majoritatea scriitorilor care arată cu degetul abuzurile, impostura, minciuna de ieri și de azi. Ei sînt percepuți ca un factor de zădărnicire a planurilor unei „monstruoase coaliții" între vechii și noii oportuniști. Drept care li se pretinde renunțarea la lupta politică, în virtutea datoriei lor estetice, neglijate, pasă-mi-te, prin militantismul civic. Și, nu se putea altminteri, li se vîră sub ochi pilda unui E. Lovinescu „neatins de rutina ambițiilor politice". Dar aci intervine un fals! Deoarece scriitorii noștri actuali luptă pentru instaurarea și întărirea valorilor democratice, cu scopul de a-și asigura libertatea de creație, jugulată, așa cum știm cu toții, de către regimurile totalitare. Fac, altfel spus, o politică specifică, profesională, la care îi obligă însăși norma estetică, așa cum făcea și mentorul Sburătorului, care era departe de a fi un pasiv, un defetist. Autentica actualitate a lui E. Lovinescu rezidă în resuscitarea ipostazei sale de luptător, autoformulată în astfel de vorbe cu sunet vaticinar: „Oricît de pasivă ar fi, prin însăși existența ei, viața e o luptă; cu atît mai agitată e viața criticului într-o literatură în formație, desgrădinată, în care oamenii se confundă cu ideile și trupurile adversarilor sunt călcate în picioare fără nici o considerație pentru vîrstă, muncă, talent, dezinteresare".

GHEORGHE GRIGURCU

PAUL DAIAN

*

* *

Întunecatele zile ale desfacerii de tine
în slava pe care ți-o datorăm
umilința, da umilința.
să vii adînc spre pieptul meu, să-ți simt răsuflarea
întoarsă spre fața mea albă

străină mi se pare ziua cînd deasupra mea
păsări mici se prăbușesc moarte
nimic în lume nu ucide bătrînul celor
patruzeci de zile

să vină ziua
să vină noaptea
chiar masacrul
bestiaroșie, revoluția

atent, prin noapte adulmec ratarea ta, Doamne.

*

* *

Celulele roșii ale revoluției
au acoperit podeaua și fereastra
sînt agitate și periculoase
lasă dîre negre prin cuvinte
nu pot fi distruse nici chiar de foc
vin de jos, din istorie

locuit de zeu și în mijlocul mulțimii
am tăcut rușinat de ce a fost și de ceea ce am văzut
nu de ceea ce este
sau de ceea ce va fi

Majster Pavol

MĂRTURISIRI-ATITUDINI-OPINII

Forță dar și delicatețe

Prin lucrările de gravură ale lui Tiberiu Nicorescu pătrundem într-un univers delicat și totodată ferm închegat ca discurs și consistență. Acest fapt se datorează atît calității construcției suprafețelor cît și a subtilelor emoții puse în joc. Juxtapunerile de forme, linii și vibrații, fără îndoială depășindu-și caracteristicile propriu-zise de mijloace tehnice, devin, prin rafinamentul și dezinvoltura cu care sînt minuite, capabile să transmită efecte intense conferind gestului plastic în ansamblul lui acea încărcătură și strălucire ideatică în stare să justifice alegerea acestei dificile și, de fapt, atît de singulare astăzi modalități de exprimare: gravura.

Universul susținut de Tiberiu Nicorescu este centrat în esența lui vizuală pe o exacerbare a femininului. Avem de-a face aproape cu un studiu legat de teatralitatea și ipostazele unui subiect bine știut ca inepuizabil prin însăși inepuizabilitatea modului cum poate fi privită și înțeleasă ființa umană. Femininul și feminitatea sînt puse în fața noastră ca oglinzi structurante funcționînd în multiple registre: cu o discretă forță ramificată pînă la mitologic și coșmar, dar și către spectacol ori grotesc caricatural specific sfîrșitului secolului trecut. Atmosfera predominantă a gravurilor provine totuși dintr-o blîndă hiperbolizare și îngroșare a propriilor amintiri obsesionale. Însă nimic dulceag ori ostentativ nu transpare din siguranța convenției senzațiilor și a expresiei artistice. Dincolo de ceea ce este vizibil există și se impune mereu impresia că dominantă e o oglindă transfiguratoare, ba chiar amintirea amintirilor, senzația unei senzații inefabile, percepera unor momente rămase memorabile și totuși uitate, cel puțin în parte, trecînd dincolo de propria lor trecere pentru a intra în zonele exemplarului a fotografiei nemuritoare. Sînt interpretări pur subiective ce dau forță dar și delicatețe, denotînd subtile transferuri de sentimente și ritmuri, alături de efecte sintetice pendulînd între hazard și luciditate, între o elaborată inginerie și uimirea expresivă a singularității liniei și formei apărute parcă spontan. Reprezentînd o „afinitate electivă" cu un stil deja amintit, cel al sfîrșitului de secol, din care nu lipsesc trimiteri spre zonele fantasticului, alături de punerea ductului în slujba unui „senzualism" neoimpresionist ori chiar a unei simplități plastice de sorginte asiatică, gravurile lui Tiberiu Nicorescu au o notă aparte, calmă și puțin desuetă (fără ca prin acest fapt să se înțeleagă nimic peiorativ) și, în același timp, un farmec melancolic opus dinamismului uneori sufocant al realității și imagisticii cotidiene moderne.

Acest fapt apare și mai clar în acuarelele artistului pline de un farmec stins, ponderat uneori pînă la disoluție, alteori impresionînd printr-o afectivitate nedisimulată, capabilă să facă din carnația unui picior ori din sînii unei femei un adevărat centru de iradiere.

Lucrările lui Tiberiu Nicorescu sînt, ca să spunem așa, de interior. Ele transmit o experiență artistică remarcabilă, aducînd, parcă, într-un mod compensator ceea ce lipsește oarecum zilelor noastre: normalitatea convențiilor percepției estetice, a propriilor noastre trăiri și sentimente împinse de degringolada lumii într-o stare, uneori, de-a dreptul imposibilă și insuportabilă. Iar acest univers imagistic cald și rafinat în calmitatea lui olimpiană, expozitiv și profund atașat virtuților vizualului, prin obsesia nedisimulată a feminității și a diferitelor ei ipostaze este, să recunoaștem, un bun semn artistic compensator tocmai pentru contrabalansarea tensiunilor absurde care ne asaltează uneori pînă la a ne distruge.

NICOLAE MACOVEI

Dreptatea LITERARĂ

BEDROS HORASANGIAN

Dragoste și viață de femeie

După-amiaza se încheia pe nesimțite. Întunericul se apropia discret și lumea adunată în stație începea să dea semne de nervozitate. Trecuseră deja peste treizeci de minute și nu mai apărea nici un 628 barat. Unii îi înjurau pe cei de la ITB, cum se procedează curent în astfel de situații. Alții stăteau de vorbă, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, în lumina unicului bec ce strălucea precum farul din Sulina în miezul singurătății apelor mării.

Oameni, străzi, case. Un cer și orașul. Observîndu-se reciproc, așteptînd, suspectîndu-se, sperînd, oarecum indiferenți, pregătiți pentru orice fel de amăgire.

— I-am dat banii... Să mor dacă nu i-am dat... A zis că e bine... Apoi a zis că nu i-am dat... Păi cum să nu-l string de gît... Drept cine mă ia?

Cel care potrivea aceste cuvinte purta o scurtă din fîș în culorile tricolorului francez, cu fermoar în față și buzunare laterale. Tînăr, peste douăzeci, dar sub treizeci. Mîinile îi erau cufundate în adîncul buzunarelor.

— Așa am stabilit cu băieții... Ce mai rămîne pe lîngă leafă, dacă mai pică un acord sau o primă îi punem la comun și-i bem... Uite că s-a găsit Ciupitu să-mi facă fițe... Auzi la el... Că nu i-am dat banii. Ce crede el că am rămas la suta lui... Ptiu!...

A scuipat cu năduf spre calea ferată. Stația de autobuz era chiar alături. Cei doi și-au aprins amîndoi cîte o țigară. Un arțar îmbătrînit la marginea drumului cu trunchiul înclinat ca turnul din Pisa supraveghea cu atenție comportamentul celor prezenți.

— Ți-ai pus, mă, viza de flotant?... La noi în bloc am avut control... Ne-au luat de dimineață... Bine că-i o toamnă lungă și nu plouă... Uite și autobuzul...

Alți trei bărbați discutau despre gogoșari. Unul avea o sacoșă, celălalt o geantă mare, cel de-al treilea s-a dat după un stîlp și el știe ce-a făcut, dar cînd s-a întors se încheia la pantaloni.

O fată subțire și cu bluză privea noaptea.

A venit autobuzul. După atîta întîrziere înghesuiala devenea un lucru firesc. Lumea nervoasă, fără răbdare. „Trăim într-un secol grăbit...", spunea un ziarist. Unii au reușit să ocupe loc și au fost scutiți de ghionturi și opinteli. Un' te bagi, dom'le, nu vezi că e un copil mic aici...," observații, rugăminți, solicitări, indicații. „Pune și matale cutia aia în colț că încurci lumea...", de toate felurile.

Teofil avea loc la fereastră. Nu și-ar fi dorit neapărat să stea acolo, dar așa s-a nimerit. A avut noroc, mașina a oprit chiar în fața lui. S-a instalat comod, ce bine e să-ți simți oasele cum se destind după atîta agitație. Orice așteptare presupune un efort. Putea să privească pe fereastră, să închidă ochii, să-i deschidă și să fie atent la cei din jur sau chiar să citească ziarul făcînd abstracție de tot ce se petrece lîngă el. Era protejat, paradoxal, de însăși mulțimea care-l strivea.

Străbătuse o zi grea. Își luase de lucru și pentru acasă, mai avea de corectat încă două duzini de lucrări de control: „Dacă le-aș termina în seara asta ar fi bine...", el e un profesor de muzică puțin tipicar. Cum să-i lămurească el pe copiii ăștia că muzica te ajută să trăiești și mai frumos. Parcă le și vede zîmbetele cu mai multe înțelesuri. El își dorește cu totul altceva și atunci cum să se mai înțeleagă? Ar vrea să le vorbească pătimaș și convingător dar nu poate fi decît ridicol. Nici să se lase păgubaș nu se simte în stare, și-ar călca menirea lui de dascăl. La ce bun atîția ani de conservator dacă nu ești în stare să-ți impui un banal punct de vedere? O să facă un duș înainte să se apuce de treabă. Nervos și supărat pe lumea din jur nu poate lucra cu spor.

Autobuzul își înfigea roțile în asfalt.

La una din stații s-a urcat o pereche de tineri. Un el cu o haină în carouri, tuns scurt și cu urechi clăpăuge, o ea în salopetă mov, lucioasă și prinsă la glezne, după ultima modă.

— Ce surpriză, dragă..., s-a adresat ea unei călătoare care ședea cuminte lîngă Teofil. Unde mergeți, fraților?... Hai cu noi la o bere. Mergem la Teiuș... La a doua... Hai că terminăm repede...

— Faci tu cinste? a intervenit un bărbat, însoțitorul, după toate aparențele, vecinei lui Teofil.

Înalt, cu părul lung și blugi decolorați.

— Fac, mă, de ce să nu... Ce mă doare gura... Hă! Hă! Hă!, a răspuns cel cu haina în carouri. Și a rîs arătîndu-și frumoasa dantură la toți cei prezenți. Dar nu s-au bucurat decît cei patru. Cei invitați la o bere au început să șușotească. „Iar o să lipsim la istorie...", să se sfătuiască, „Dacă n-are bere?...", să se codească, „Mîine avem inspecție la...", că e tîrziu, sînt rufe de călcat, că o fi, că o păți, pînă cînd s-au decis cu puțin înainte ca autobuzul să oprească în stația cu pricina.

— Hai, dragă, mai dă-o-n... de școală că o viață avem! Și același om care reușise să-și înfrîngă nehotărîrea și incertitudinile și-a schimbat timbrul vocii și și-a făcut autocritica imediat: „Cine te-a învățat să vorbești urît, tinere?... Ha! Ha! Ha!".

Toți cei patru au coborît bine dispuși luînd drumul Teiuș-ului.

Înghesuiala devenea acceptabilă. Teofil a deschis o carte și a început să citească la lumina slabă a becurilor [...] tobuz un articol despre [...] rile lui Schumann.

— Taci, fă, din gură [...] să te dai cu amăr[...] Ce-ai înnebunit... Bani [...] N-are... Casă are? N-are [...] șină? Nici atîta. Atunci [...] să plîngi, fă, după el? [...] ești tînără și frumoasă [...] ce ești proastă, de dragoste [...] arde ție acuma... Vino-[...] fire... Te-ai țăcănit la [...] Dacă aveai cinșpe ani [...] și eu... Fugeai și tu cu un[...] deh... De unde minte [...] fierbe sîngele... Dar așa [...] fi fost primul bețiv și al [...] lea curvar, nu zic nu, [...] te măriți din nou, [...] spun... Fără nici o gar[...] Doar din dragoste... Ai [...] nit, ce te-a apucat... [...] o gestiune importantă... [...] n-ai înțeles?... Ai și [...] dare... Ți-oi găsi eu unul [...] zat și la locul lui... Și [...] va parale puse de-o [...] Nu cobor, dom'le, nu cobor[...] te bagi.... Păi na, trebuie [...] fii prevăzătoare de azi în[...] te... Dacă mă ascultai pe [...] și-l luai pe fratele lui [...] era alta socoteala... [...] coană, ăla te ținea și [...] Era cam mărișor pentru [...] dar ce mai contau [...] dacă v-ați fi înțeles... [...] vrut și pace... Uite unde ai [...] juns... Na, mă [...] pă ce-ai [...] mai scump dacă nu ți-oi [...] unul ca lumea... Nu plînge, [...] o să fie bine, ține minte, [...] l-ai lăsat pe el, nu el pe [...] nu fi proastă, lasă-mă cu [...] tiile astea... Ascultă la [...] nu degeaba s-a zbîrcit [...] pe mine... Te fac, fă, [...] dacă eu tot n-am avut [...] Fir-ar mama ei de viață... [...] fă, mai în față... Faceți [...] Stai așa, dom' șofer, unde [...] grăbești, mă?... Nu vezi [...] coboară o femeie [...] Ptiu! Nefericitule!... Fir-[...] dracului!

Teofil mai avea puțin [...] acasă. Lumina în autobuz [...] slabă. Nu se putea citi. [...] a închis cartea.

Din volumul în [...]
ORA MELOMAN[...]

ROZA VÎNTURILOR

Din poezia cehă

JAN SKACEL

TOAMNĂ ÎN ORAȘ

Iată orașul, piața și casele
și iată fetele cu părul plin de noduri
unde-și au cuibul vîntul, dorința, surîsul.

Și mai e și toamnă.
Acolo sus, undeva, soarele se ascunde
înfipt în nor ca o gheară în inima unui cal.

FRANTISEK HRUBIN

CEASUL RĂU

Vecinii de-alături mă ucid
seară de seară, nevăzuți, necunoscuți

Arma crimei e un fel
de fotoliu vechi (de unde provine?)
ale cărui arcuri ieșite mi se înfig lent în carne.

Atunci intră ei
asasinii
cu capetele înainte
cu capetele împletite ca niște polipieri
Știu că în momentul cînd picioarele lor îmbinate
vor fi la rîndul lor introduse
voi abandona...

Îmi voi abandona interiorul
vidul meu disperat
ca să se piardă în el
și să le fie frică.

Traducere de SIMONA CIOCULESCU

Sculpturi din galeria națională Slovacă.

MUZICA ROTATIVELOR

■ Originală distincția pe care o stabilește N(icolae) M(anolescu) între democrația tribală și cea liberală (**România literară** nr. 45, 7 noiembrie) „În definitiv, naționaliștii sînt la fel de ostili liberalismului ca și comuniștii. Statul național și, la limită, etnocratic, poate comporta elemente de democrație tribală, sătească, dar în nici un caz el nu poate fi o democrație liberală". O abordare a democrației exclusiv pe latură comunitară, tribală ar fi stat, într-o bună măsură, la originea crizelor sociale intervenite în ultimele luni în țara noastră.

■ **«Colaboraționismul»** este un fenomen complicat și nu toți cei care au publicat prin gazete în acele vremuri grele au ales necinstea, trădarea, „comportamentul de tiritoare", afirmă criticul Eugen Simion în cel de al doilea volet al studiului său „Turcirea intelectualilor" (**Literatorul**, nr. 10/1991). Nu toți, dar unii cu siguranță că au făcut-o de oaie. Ce te faci însă dacă tocmai acestora „Generațiile actuale de intelectuali le datorează enorm"? Tragi concluzia că nici cu „generațiile actuale" nu e lucru tocmai curat. Și schimbi avocatul.

■ Pe aceeași temă scrie dl. Călin Anastasiu, în revista 22 (nr. 45, 15—22 nov. a.c.), în articolul „Democrație sau etnocrație": „Fără îndoială, persistența unor frustrări și fobii străvechi face ca indivizi sau grupuri întregi să se alăture unor mișcări fundamentalist-etnocentrice sau nebulos-profetice inițiate de falsele casandre ale momentului. Democrația nu este aprioric imună față de asemen[...] cări. Pentru a se apăra [...] trebuie să identifice [...] țiile sociale și [...] ale extremismelor [...] populiste". Pentru el, [...] fundamentalismul [...] este un pericol pentru [...] din fostele societăți [...] Nu trebuie să căutăm [...] parte!

■ Basme pentru copii [...] în **România Mare** (15 [...] a.c.): „Tînărul **Ion Ili**[...] însă un om milos, l-a [...] la el pe Damigeană [...] jenit cu blîndețe: Mă [...] de ce bei ca o vacă? [...] troglodit și-un [...] ne pui rău cu vecinii [...] nu mai poți lucra în [...] În rest, un titlu pro [...] mai vor lighioanele [...] punde George Albei[...]

■ Despre „Invective [...] gument" scrie d-na [...] Ana Tăușan în **Român**[...] ră din 13 nov. a.c.: [...] comunistă afirma [...] nul trebuie distrus. [...] pentru atingerea [...] «măreț» nu contau. [...] menea mod de a [...] sorginte comunistă, [...] gazetăria actuală. [...] devărate sînt puse [...] celor incriminați. [...] știe cititorul că [...] loc de adevăr? Inve[...] liferează, în locul [...] lor. Numai că „cel [...] la ură și la dezbinare [...] care își face o profe[...] propovăduirea minciun[...] înșeală că va putea [...] la nesfîrșit". Totuși [...] alta ipochimeni o [...] nat. Nu le vine [...] creadă. Numai frica [...] petrecerea. Și gălb[...]

SCRUT[...]

CRONICA LITERARĂ

Între stare și acțiune

Cartea e, mereu, o operă a **tiroir**, și cu atît mai mult opera de edificare. Literatura noastră cuprinde multe astfel de cărți. Le-am putea integra genului memorialistic dacă retorica lor n-ar fi stimulată de un secret program: facerea ideilor. În sens clinic avem de-a face cu „notițe maieutice". De aceea, orice operă care se ocupă de organizarea și structurarea **nous-ului** (sau fie și numai de observarea acestor procese!) este un tratat despre omul religios. „Jurnalul filozofic" al lui Noica are ca intrigă **sinele-în-lume**, iar ca dezbateri, subliminale, problema eticii sub diversele prezentări (pedagogie, principii de lectură sau, pur și simplu, șederea-în-lume). Trebuie să spunem că în aceste pagini există, mereu și discret, problema divinului și a relației uman-dumnezeiesc.

Noica este situat mai departe de accident, demersul lui are un aspect mai **legal**, adică mai conceptualizat față de „Șantierul eliadesc. De aceea cartea nu poate înlătura sentimentul călătoriei pe care ni-l dă orice inițiere. Orice carte. Și, de fapt ,orice viață. Fie că e o lectură printre biblioteci, fie că e un voiaj prin oraș, fie că e un excurs în limbaj, Noica-rătăcitorul se va întoarce mereu spre voluptatea popasului, spre tihna cugetării. Aflat încă sub lumina întîlnirilor întîmplătoare, pe aceleași căi: „Urmăresc cu interes, cînd se opresc două trenuri în stație, cu ce aviditate se uită oamenii unii la alții".

Privită mai de aproape, această filosofie, la **prima vedere** — frivolă și bîlbîită (glosări pe marginea unor petreceri sau a plimbărilor la Șosea, asociații livrești etc.) găsește un alt nivel de organizare, mai profund, mai tragic: pathosul comunicării-de-sine. Obsesia Școlii (Liceului sau Academiei) nu-l va părăsi pe Noica, știm cu toții, pînă la moarte. Învățatul creează o funcție etică: totul s-ar limita, astfel, la „cum ne raportăm noi la realitate". Științele sînt plate dacă vin doar să împlinească un gol de informație: există substituții mai vechi sau mai noi (dicționare, ordinatoare etc.). Chiar și rolul profesorului de a informa este discutabil și, de ce nu, anacronic acum, cînd realitatea se oferă în întregime ca informație. Profesorul trebuie **să devină, mai degrabă, un** dezvățător, un stimul de neliniști, un spectacol de îndoieli și crize interioare. Cunoștințele pe care le-ai căpătat se relativizează astfel. În acest sens, jurnalul lui Noica este un „manual al profesorului". Și principala grijă este aceea a discipolului care „vine la tine să-ți ceară". Tu trebuie să-l înveți că n-are nimic de primit (...) (p. 8)". Natura etică a Școlii stă tocmai în competența profesorului de a-și elibera discipolii din plasa idolilor. De aceea, Școala nu mai este un loc delimitat, o clădire strict delimitată de spațiul social (strada sau oricare alt tip de comunitate), ci lumea însăși. Și pentru că nu există o ecuație „a trăirii" și, deci, nici o chimie a secreției de gîndire prin simpla existență, nu ne rămîne decît să studiem relațiile care se stabilesc, aparent dezordonat între mine și lume, încercînd să le ameliorez, să le legitimez în speranța că astfel voi afla mai multe nu numai despre lume, ci și despre mine însumi. Pentru că adevăratul sens al Școlii nu poate fi materia predată, nici suma informației („gîndul Școlii, al celei unde să nu se predea nimic mă obsedează. Stări de spirit, asta trebuie dat altora; nu conținuturi, nu sfaturi, nu învățături").

Și ajungem, astfel, cel puțin aparent, pînă să ne reîntoarcem în febra trăirii, la sensul cel mai înalt al cărții. **Aparent, cei doi termeni din titlu se exclud**: filosofia este în căutarea cauzei cauzelor, a ideilor, a principiilor. Lucrul ei este o mișcare spirituală către originar. Cotidianul aparține biografiei și, ca orice biologism, e supus trepidației sociale, ritmului citadin. Cu **toate acestea**, cei doi termeni se împacă principial: în **Logos**. Limbajul revelat este osia lumii. Nu substanța este cea care ne unește în umanitate gînditoare, ci acel **ce** superior identic cu sine, inferat oricărui element al realității. Este el (**ce-ul**) **bios** sau **pneuma** rămîne să descopere fiecare. Spiritul trebuie să fie pregătit să primească darul sublim, ostia transfigurată. Școala are acest har, de-l vom înțelege numirea, va fi un templu, un spital pentru rătăcitori, un oracol...

Aici, în lume, filosofia este un principiu trezitor. Ieșim din somn spre a ști tot ce doarme în noi, cînd dormim. Și dacă e aici sete de acțiune, greșeală, patimă nu înseamnă că zbaterea de zi-cu-zi a filosofului, chiar frivolă și bîlbîită este zadarnică. Exclamația lui Augustin în fața fiului său ilegitim, Deodat, (adică ipostaza biologică a pasiunii prea-fericitului) este edificatoare: „Eu am pus în el numai păcatul, Doamne; Tu ai pus restul". Pentru că „tot ce e ieșire din somn, e ilegitim; dar Dumnezeu e bun și ne dă restul. Noi privim păcatul, adică orgoliul, sete pămîntească, voluptate, curiozitate, întuneric. Dumnezeu pune restul".

SORIN ȘERB

Constantin Noica, **Jurnalul filozofic**, Ed. Humanitas, 1990

Secretul întreprinderilor rentabile (III)

Întreprinderea, un microcosmos

F. Perroux a definit întreprinderea ca un microcosmos. Cu alte cuvinte ea reflectă și condensează specificul sistemului economico-social ...ional.

O definiție ce explică multe, mai ales la noi!

Întreprinderea este, într-o economie de piață, locul privilegiat al inițiativei și libertății, factor al eficacității.

Orice întreprindere trebuie să răspundă cîtorva întrebări: ce se produce? Pentru cine să producă? Cum să producă? La ce preț?

Din fiecare din răspunsuri ... o serie de alte întrebări, sub-probleme, de răspunsul final, ce reflectă o decizie ..., depinzînd bunul mers al întreprinderii.

CINE DEȚINE PUTEREA ÎN MARILE FIRME SAU DESPRE „REVOLUȚIA MANAGERIALĂ"

Primul studiu esențial privind puterea (de decizie, control, gestiune etc.) într-o întreprindere aparține unor economiști americani de la Harvard, Berle și Medors ... din 1932.

Aceștia au studiat cele mai importante 200 firme din SUA (din anul 1929).

Rezultatele anchetei au fost semnificative pentru mutațiile produse în ceea ce privește conducerea marilor firme.

Autorii, urmărind categorii de acționari, (în total 6) au ajuns la concluzia că 44% din cele 200 firme, acționarul principal, crea mai puțin de ...% din acțiuni.

Ei au emis ipoteza că aceasta este expresia creării unei „puteri manageriale", care reflectă noul fenomen al separării între proprietate și controlul întreprinderii.

Difuzarea proprietății prin numărul mare de acționari a dus la instalarea în calitate de conducători ai întreprinderii, a unei noi categorii, a cărei putere nu provenea din proprietate (ca acționari): aceștia erau managerii.

S-a produs astfel ceea ce s-a numit ulterior „revoluția managerială", proces început încă din anii '30 și generalizîndu-se în țările dezvoltate după al doilea război mondial.

De altfel, o anchetă similară ca cea din 1932, realizată în 1963, dovedea accentuarea procesului: 80% din marile firme se aflau sub „control managerial".

În anii '60, economistul american J. Galbraith, sublinia că, conducătorii marilor firme nu au, în general, participări financiare în întreprinderea lor.

El atrage atenția că marile firme trebuie să țină seama de imperative tehnologice și de planificare, iar conducerea lor solicită cadre specializate, cu pregătire economică, și cu mari capacități organizatorice. Galbraith numește această structură formată dintr-un grup (sau grupe) de decizie „creierul" întreprinderii, în „tehnostructură".

Desigur că în cazul unor firme mici situația nu este similară. Aici, separarea între proprietate și putere (de conducere) nu s-a produs, proprietarul (sau proprietarii) unei mici firme asigură și funcțiile de conducere.

CALITATEA DECIZIEI, CHEIA RENTABILITĂȚII

Indiferent însă de dimensiunea formei, de calitatea deciziei depind rezultatele și rentabilitatea întreprinderii. Desigur că elemenele inițiale ale deciziei se află la „bază" prinzînd un spațiu tot mai mare din aria activității generale a persoanei în cauză.

În marile firme, desigur, că marile decizii, cele de strategie, aparțin numai grupului de vîrf al conducerii.

Transmiterea deciziei are forme concrete, cunoscute: transmiterea în scris, controlul contabil, ordinul superiorului ierarhic etc. dar, în lumea actuală a afacerilor au apărut în viața întreprinderii o serie de multe alte forme și aspecte nu atît de concrete, dar de o mare importanță în eficacitatea activității interne (și externe) a întreprinderii.

Mulți specialiști în management atrag atenția tocmai asupra acestor aspecte, care țin de un anume vocabular, comportare și chiar o anumită vestimentație etc. care creează așa-numita „cultură a firmei".

Dar, mai presus de aceasta se creează anumite „reflexe" care ușurează în mod substanțial transmiterea informațiilor.

De aceea este foarte importantă angajarea unui nou venit în firmă, care trebuie să învețe aceste specificități de limbaj și de reflexe, într-o adevărată „ucenicie", costul său fiind recuperat tocmai prin cîștigurile ulterioare în facilitarea comunicărilor și informațiilor din cadrul întreprinderii.

RADU VASILE

Toată lumea discută despre indexarea prețurilor

Foto: PETTER GHEORGHE

APEL

Către românii din țară

CONCETĂȚENI,

În acest moment am vrea să reluăm apelul nostru adresat conducerii României prin care să cerem să ni se recunoască și nouă, celor din teritoriile ocupate de URSS — Basarabia și Nordul Bucovinei și ținutul Herța — cetățenia română de care am fost privați în mod abuziv.

Sperăm că cererea noastră legitimă și firească va fi înțeleasă atît de conducerea oficială a României, cît și de toate forțele politice din țară. Soluționarea pozitivă a acestei probleme va marca începutul implicării directe și concrete a României în problema lichidării consecințelor pactului Ribbentrop-Molotov, precum și a stării de captivitate a fraților Dumneavoastră ce se mai află în afara hotarelor Țării.

De asemenea ,dorim să reamintim cu acest prilej despre oportunitatea luării unei atitudini din partea oficialităților de la București față de teritoriile României trecute în mod arbitrar sub jurisdicția Ucrainei în anul 1940. Este imperios ca pînă la data de 1 decembrie, zi în care urmează să fie confirmată prin referendum independența Ucrainei, să fie formulată într-o declarație oficială existența problemei teritoriale, ca ulterior să fie soluționată în baza normelor de drept internațional, în spiritul Actului final de la Helsinki și al Cartei de la Paris pentru o nouă Europă. În cazul în care o asemenea declarație ar întîrzia, iar după 1 Decembrie se va declanșa procesul de recunoaștere internațională a Ucrainei în actualele ei frontiere, șansele de recuperare a teritoriilor noastre se reduc în mod considerabil.

Cu sentimente frățești și dor de țară,

în numele ALIANȚEI NAȚIONALE „16 DECEMBRIE":

IURIE ROȘCA
PREȘEDINTELE EXECUTIVULUI FRONTULUI POPULAR DIN MOLDOVA

LEONIDA LARI
PREȘEDINTA LIGII DEMOCRAT-CREȘTINE DIN MOLDOVA.

VACESLAV CEREMUȘ
PREȘEDINTELE ORGANIZAȚIEI TINERETULUI DEMOCRAT DIN MOLDOVA

Falimentul bate în poartă—la „FIROS"

De luni, 5 noiembrie, FIROS — Fabrica de Fibre de Sticlă, din București, hibernează. Încă nu și-a închis porțile și speră să revină la normal. Și-a restrins activitatea doar cu aproape 75 la sută din capacitate.

Fabrica este unică în țară. Și pentru că tot trebuie să fie subordonată unui departament ministerial, a fost inclusă, împreună cu toate fabricile de sticlă din țară, în **Departamentul Industriei Lemnului** (DIL). Și acum, cînd trebuie să învingem frigul în care trăim, DIL trimite dispoziție de restricție a consumului de gaz metan și energie electrică, alocînd fabricii o „cotă nesemnificativă" — potrivit părerii doamnei director adjunct, Gafencu Valentina. Trei zile a bătut conducerea unității la uși departamentale și pe la „RENEL" sau pe la „ROMGAZ". Birocrația de stat — fostă și de partid — este încă foarte eficientă, dar în aplicarea orbească a hotărîrilor guvernamentale. Puțin îi pasă că țara piere. Ei au o singură grijă: să-și creeze acoperiri legale!

După intervenții nenumărate, **RENEL** a consimțit să aloce mai multă energie electrică, dar mai e de așteptat la **Rom-gaz**, care nu a revenit încă asupra deciziei de restringere a cotei alocate fabricii, nefiind finalizată intervenția. Adică sarabanda hîrtiilor și a parafelor continuă! Ce contează pentru amploaiații statului-mamut că întreprinderea are contracte la export, deci încasează valută, de care tot el, statul mamut, are atîta nevoie? A zis, oare, domnul Stolojan că, dacă o întreprindere îi arată măcar un contract serios la export, pe acea întreprindere o va ține în eprubetă? Ei, și? Funcționarii ridică din umeri și arată ținuta guvernamentală, pe care nu o înțeleg decît în litera, nu și în spiritul ei.

În orice caz, chiar cu riscul de a fi decuplată fabrica de la rețeaua de distribuție a energiei, conducerea n-a oprit cuptoarele. A trebuit să facă față presiunilor continue și să-i convingă pe distribuitori să nu facă ultimul gest, care ar fi însemnat un dezastru pentru fabrică. Pentru că cele două cuptoare sînt confecționate din cărămidă refractară adusă din import. Și, mi-a explicat domnul inginer Alexandru Nicolae, șeful secției „Cercetare" — recent înființată — căruia îi mulțumesc și pe această cale pentru amabilitatea cu care mi-a arătat fabrica, nimeni în lume n-a reușit să reaprindă focul într-un asemenea cuptor fără a-l distruge; cărămizile crapă datorită șocurilor termice. Numai acestea costau în 1988 un milion de dolari pentru un cuptor. La această pagubă s-ar adăuga încă circa 200 milioane lei — la nivelul aceluiași an — valoarea filierelor de platină prin care curge pasta topită și se transformă în fire. Plus 1,5 milioane, manopera refacerii instalației, plus oprirea producției aproape jumătate de an, cît ar dura lucrarea. Oricum, șamota din cuptoare rezistă numai cinci ani. Și nu se știe dacă vor exista posibilități de plată a reparației capitale nici în 1993, cînd aceasta se va impune. Dar acum? Ar fi un dezastru de prisos!

Dar muncitorii au înțeles și, docili, au plecat acasă, urmînd să aștepte 60 la sută din salariul nominal indexat. Salariu plătit de Ministerul Muncii. Deci, șomeri neînregistrați!

Departamentul Industriei Lemnului a convenit cu **RENEL-ul** să-i plătească energia electrică, de care FIROS are nevoie, în valută. Deci va trebui să exporte mai mult lemn, mai multă hîrtie, mai multe caiete, mai multă mobilă...

Cele două cuptoare vuiau încă, la temperatura normală, dar la un sfert din capacitate. Multe „filiere" erau închise. Secțiile lucrau alternativ și cu personal redus, pentru a se încadra în limitele hotărîte de sus. Secția „caldă" este o mică parte, cea mai importantă, a „Firos-ului". Restul este compus din filatură, țesătorie, etc. Războaiele de țesut fac un zgomot infernal. Cu toate acestea muncitorii, în general femei, refuză — îmi spune domnul inginer — să poarte căști de protecție. Deși le paște surzenia.

Fabrica a fost și este vizitată de parteneri străini, de regulă comercianți, care pretind marfă cu anumite calități. Ceea ce ar presupune modificări la războaiele de țesut și substanță pentru noi tipuri de tratament al fibrelor. Dar pentru asta îți trebuie bani, exclamă inginerul. Și bani nu sînt. Sau sînt blocați. Cercul vicios al economiei socialiste e prins în vîrtejul capitalist și își pierde contururile. O ia la vale.

Chiar dacă se va rezolva problema cotelor de energie, fabrica nu mai avea, vineri, 15 noiembrie, materie primă decît pentru trei zile. Blocajul financiar atentează la viața întreprinderii. Furnizorii cer bani, pe loc, avînd motivele lor: și ei crapă!

Am ajuns și am plecat de la Firos pe jos. Tot pe jos, pe brînci, chiar va trebui să pornească și fabrica, să urce din prăpastia blocajelor financiare și energetice. Întreprinderea e mică, și, deși este unică în țară, nu e un mastodont tipic ceaușist. Este chiar dotată tehnologic și ușor de adaptat nevoilor economiei mondiale. Dacă încetează să fie, toată industria electrotehnică românească stă. Sau caută produsele altora.

Afară este ceață. Lîngă fabrică, o ironie, vuia Termocentrala — CET-Vest. Și, tot ca o ironie, RATB a început să înșire o linie de tramvai pe Bd. Timișoara, înspre Firos. Poate măcar aceasta să fie gata, dacă nu pentru întoarcerea muncitorilor la uneltele lor, măcar pentru plecarea celor care au rămas.

Domnul Stolojan va putea, oare, să ia măsuri de introducere a fabricii în eprubetă? Să sperăm că da.

OCTAVIAN PĂUN

PNȚCD la zi

„REFORMA ÎNTRE MIT ȘI REALITATE"

Organizația Centrală Muncitorească a PNȚCD anunță membrii și simpatizanții săi că joi, 21 noiembrie 1991, ora 17, la sediul central din B-dul Carol I, Nr. 34, în sala de ședințe din Corpul B, etaj I are loc Conferința dlui ing. doctor Ulm Spineanu, director al Departamentului Industrie — Finanțe și membru supleant al Biroului politic PNȚCD, cu tema: „Reforma din România între mit și realitate".

CĂLĂTORII ȘI VACANȚE ÎN STRĂINĂTATE

Cercul de studii al PNȚCD pentru promovarea turismului își reia activitatea printr-o reuniune menită să stabilească problematica întîlnirilor săptămînale pînă la sfîrșitul acestui an și să analizeze posibilitățile organizării unor călătorii și vacanțe turistice în țară și străinătate pentru membrii și simpatizanții partidului nostru. Reuniunea celor ce vor să contribuie la desfășurarea teoretică și practică a acestei activități va avea loc marți 19.11.1991 ora 17 la sala de ședințe a organizației PNȚCD, sector 1, b-dul Carol, nr. 34 (sediul central al partidului).

Unde sînt produsele românești?

...viziunea ne acapa... ...eclan cu spoturi ... pentru produsele ... arabe sau din alte ... lumii a treia care ... unde exporta, au gă... ... Frumos ambala... ... dau impresia unor pro... de calitate dar acest lu... se dovedește a fi doar o ... Piața românească ... invadată de tot felul de ... de bazar oriental care ... numai că pervertesc gustul consumatorului, dar sufocă e...mia românească în plină ...organizare.

...exemplu: **dulciurile.** ... de zile, produsele fabrici... de la Timișoara, Brașov ... București, de calitate foarte bună, deci foarte căutate, erau aproape în întregime exportate. Unde sînt ele acum? De ce românii trebuie să consume dulciuri din Turcia, vîndute la prețuri astronomice, cînd ele pot fi fabricate în țară, la un preț mult mai scăzut? De ce trebuie irosită valuta și așa puțină, pentru a aduce aiurea acele produse care se pot face și la noi? Guvernul oricărei țări normale și-ar proteja în primul rînd industria proprie, împiedicînd irosirea rezervelor valutare pe mărfuri care se pot fabrica pe plan intern. La fel de bune și mult mai ieftine! Mentalitatea comunistă, conform căreia tot ce este bun merge la export, iar produsele de mîna a doua sînt pentru consum intern, rezistă în continuare cu o singură modificare: românul nu se mai bucură de un produs refuzat la export, ci de unul refuzat la... Istanbul.

La un moment dat s-a vorbit despre modelul japonez ca despre o posibilă cale de urmat. Dar în Japonia există o veritabilă mîndrie patriotică, care îi face pe oameni să cumpere produsele create de companiile japoneze.

Înainte de a ieși la export, firmele din Țara Soarelui Răsare au grijă să satisfacă imensa și exigenta piață internă. În alte țări, cum este de exemplu Franța, se inițiază mari campanii publicitare pentru a încuraja consumatorii să cumpere produse indigene. Piața Comună, pentru a-și proteja producătorii, nu importă textile, produse siderurgice și alimentare din exterior, încurajînd astfel consumatorii să prefere ceea ce se fabrică în interiorul CEE. Fiecare țară își protejează industria și agricultura, numai România face împrumuturi pentru a cumpăra grîu din SUA și bere din Turcia pe care localnicii nu o beau, deoarece Coranul interzice băuturile alcoolice.

Este imperativ ca guvernul să explice Parlamentului pe ce se cheltuiesc resursele valutare ale țării, unde și pentru **ce se fac împrumuturi în exterior**. Dar mai presus de toate, românii au nevoie să știe ce măsuri se iau pentru încurajarea și protecția activității productive în țara noastră.

LUCIA ȘTEFAN

Învățămîntul nostru:

Concursuri pentru posturi gata repartizate

Lipsa cadrelor calificate face destul de dificil procesul de învățămînt. Prezența suplinitorilor aleși după alte criterii decît cel al pregătirii în domeniu scade calitatea orelor de clasă.

Și ceea ce este mai grav, Inspectoratele județene nu iau nici o măsură ci, dimpotrivă, fac tot posibilul ca această stare de lucruri să se mențină.

Că situația se prezintă așa, ne-o dovedesc cele petrecute la Inspectoratul Învățămîntului județul Călărași.

S-au organizat teste de verificare a cunoștințelor pentru suplinitorii care au solicitat catedre în învățămînt. Sesiunea de verificare s-a desfășurat în perioada 25 septembrie — 10 octombrie, deci cu mult după începerea anului școlar. Aceste examene se puteau organiza mai devreme, evitîndu-se astfel pierderea unor ore prețioase la materiile rămase „neacoperite". Soluția nu a fost însă preferată de Inspectoratul Călărași.

Media obținută la concurs, în marea majoritate a cazurilor, nu a fost luată în considerație. Posturile au fost repartizate după cu totul alte criterii: după „avantajul primului venit" (deși cu o medie mică primul candidat sosit la inspectorat în ziua afișării rezultatelor putea să ocupe orice post) sau după criteriul „post înființat special" (un candidat cu medie mare care avea norocul să ajungă la timp să obțină decizie avea surpriza ca pe teren să găsească postul ocupat. Reîntors la inspectorat să clarifice lucrurile, i se răspundea că acel post a fost „înființat special" pentru respectivul ocupant).

Lucrurile au putut fi aranjate și local de către directorii de școli. Posturile neacoperite au fost ocupate de relații, cunoștințe care sau au luat medie minimă la concurs (fiind totuși preferați celor cu medii mari), sau, mai grav, nici nu au dat test (cazurile școlii din Frumușani).

Nu ne mai miră faptul că domnii inspectori au dat dovadă de „discreție și delicatețe" neintervenind nici în această problemă pentru a nu strica aranjamentele respectivilor directori de școli. Există și profesori titulari, cu experiență, cu o înaltă ținută morală și o bună pregătire profesională, dar, din păcate, numărul lor se micșorează, crescînd în schimb cel al suplinitorilor.

Zi de zi calitatea orelor de clasă se înrăutățește, copiii noștri fiind puși în situația de a nu mai avea ce învăța la școală.

„Cultura este puterea popoarelor" a spus Eminescu.

Vom ști oare să fim în viitor un popor puternic?

PANDREA LUMINIȚA

Patronatul privat din România este o realitate? (I)

Continuînd ideile cuprinse în articolul cu același titlu publicat în numărul nostru ... din 11.12.1991, am luat legătura cu domnul GHEORGHE COZEA — președintele ASOCIAȚIEI PATRONILOR PRIVAȚI DIN ROMÂNIA — membru fondator al federației patronatului român.

R.: Domnule COZEA, care sînt argumentele pentru care asociația dvs. se numără printre fondatorii F.P.R.?

G. C.: Așa cum cred că ați aflat din comunicatul transmis prin TVR, ideea constituirii federației, deși mai veche, a revenit în actualitate la finele lunii octombrie a.c., cînd s-a hotărît organizarea unei consfătuiri avînd ca obiect stabilirea principiilor de constituire, organizare și funcționare a respectivei federații. Menționez că, din start, s-au conturat două variante:

— una prezentată de gazda UERIP (Uniunea Economică Română a Întreprinzătorilor Particulari).

— a doua prezentată de reprezentantul URPICI (Uniunea Română a Producătorilor Industriali și Comercianților Independenți).

Cu toate eforturile făcute de participanți, între cele două variante nu s-a putut realiza nici o apropiere.

Reprezentanții UERIP au propus integrarea organizațiilor patronale existente în România în structura Patronatului Național Român, deja constituit de către UERIP.

Ceilalți participanți, reprezentînd alte organizații patronale (URPICI, APPR, AMCP), au obiectat că patronatul național român, așa cum a fost constituit el pe structura UERIP, nu se poate erija în postura de reprezentant al tuturor patronilor particulari din România.

Pentru ca o asociație a patronatului român să aibă realmente caracter reprezentativ, așa cum ar fi de dorit, structurile sale ar trebui să cuprindă, ca membri colectivi, toate asociațiile și uniunile patronale din România legal constituite care să-și exprime în mod liber adeziunea la acest patronat.

Din capul locului s-a observat că cei care se pretind a fi reprezentanții patronatului român, sînt în realitate aceiași oameni de la UERIP, iar aria lor de cuprindere, ca reprezentanți ai patronatului, este limitată la numărul membrilor înscriși în UERIP. Li s-a cerut în această conjunctură să se considere ca reprezentanți ai unei singure structuri, ceea ce au refuzat.

Conștienți de farsa jucată de UERIP, ceilalți reprezentanți, în fața refuzului acestora de a se defini ca o singură organizație, au propus crearea unei noi structuri de tip federativ formată din membrii colectivi ai tuturor organizațiilor de tip patronal din România. În această structură nouă federativă s-a propus ca membrii colectivi să-și păstreze autonomia funcțională și personalitatea juridică, pe care o au la data intrării în federație, Federația Patronatului Român astfel constituită urmînd a reprezenta interesele generale ale sectorului patronal din România.

Organul de conducere al acestei federații urma să fie format din reprezentanții legali ai fiecărei asociații sau uniuni patronale, președinția fiind executată prin rotație. În felul acesta, toate organizațiile patronale aderente la Federația Patronatului Român ar fi tratate pe picior de egalitate.

Aceste două puncte de vedere nu nu putut fi conciliate, reprezentantul UERIP nefiind dispus să facă nici un fel de concesie.

Mai mult, deși UERIP, respectiv PNR (Patronatul Național Român), reprezentau aceeași structură, li s-a făcut concesia de a fi tratați în cadrul federației ca doi parteneri egali, dar și acest punct de vedere a fost respins.

În această situație, ceilalți participanți (URPICI, APR, Asociația Patronilor Particulari din România, Asociația Meșteșugarilor și Comercianților Particulari și AMCP) s-au ridicat de la masa tratativelor și au hotărît constituirea Federației Patronatului Român, dînd în acest sens și un comunicat TV.

Această federație ține seama de existența la această dată a mai multor organizații de tip patronal din România, acestea fiind acceptate ca parteneri egali în drepturi și obligații. Pînă la adoptarea unei legi privind organizarea și funcționarea patronatului, FPR urmează să constituie organismul reprezentativ al sectorului patronal, iar membrii colectivi să continue să existe, funcționarea autonomă a acestora constituind canale de antrenare a patronilor în aceste structuri, excluzîndu-se posibilitatea ca reprezentarea patronatului să fie făcută de organisme nereprezentative.

Structurile organizatorice (așa-zis de tip patronal, conform definiției din Legea nr. 13 din 1991) cuprind societăți comerciale și regii autonome, ambele avînd capital integral de stat. Ele pot fi acceptate în mod excepțional în FPR. Se oferă acestora șansa de a participa la toate structurile FPR ca observatori, inclusiv în organele de conducere, cu vot consultativ.

Ing. TRAIAN ILIESCU

(va urma)

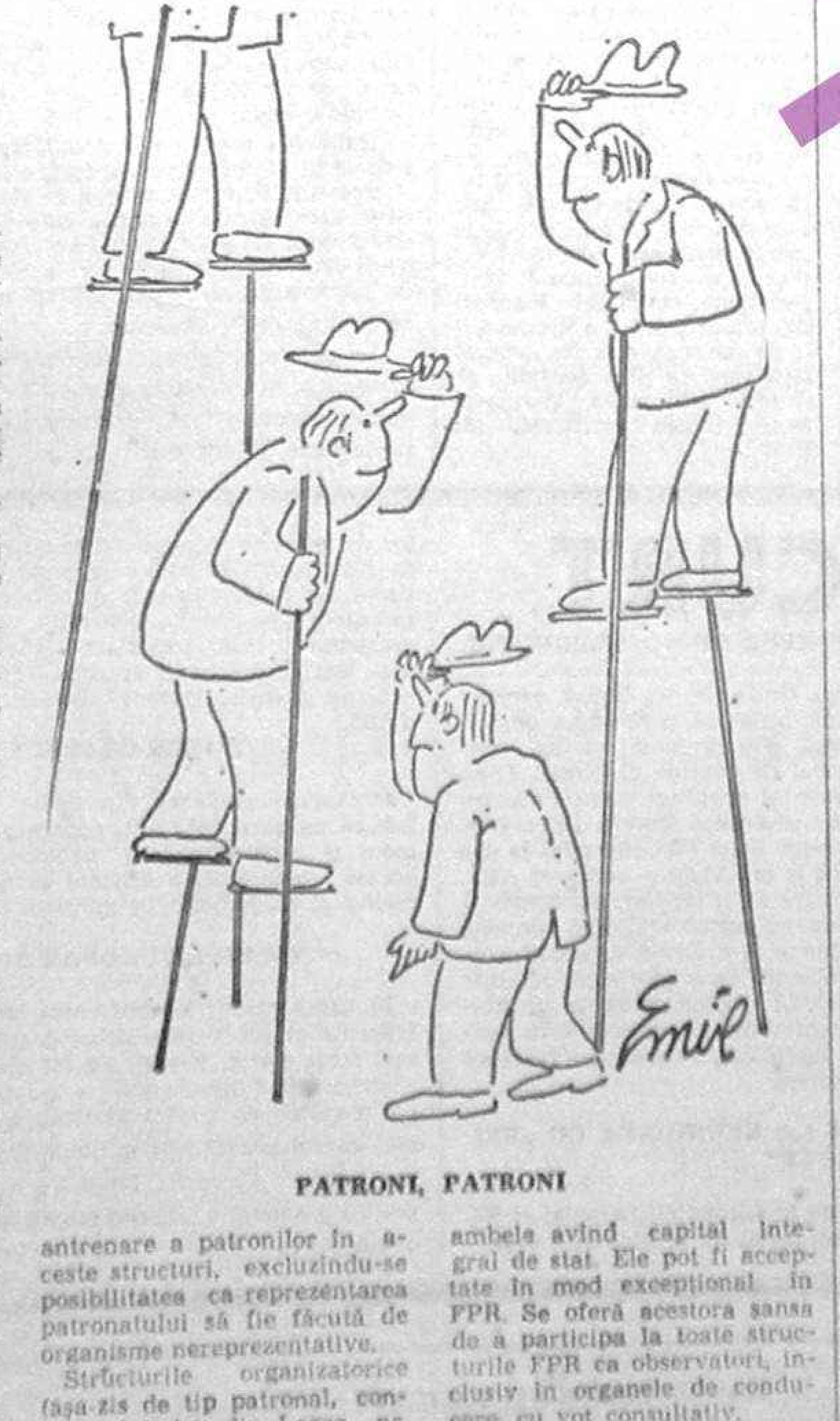

PATRONI, PATRONI

Specializarea medicilor și farmaciștilor în Franța

ASOCIAȚIA FRANCEZĂ DE AJUTOR MEDICAL AL ROMÂNILOR anunță colegii medici români asupra noilor modalități de înscriere pentru specializarea în Franța:

1) Dosarele în dublu exemplar, traduse în franceză și legalizate la Notariat, trebuie să cuprindă următoarele acte:

— act de naștere și act de căsătorie (pentru cele ce au schimbat numele față de diplomă);

— diploma de medicină sau de farmacie (pentru farmaciști);

— atestare de cunoaștere a limbii franceze eliberat de Serviciul Cultural Francez din București;

— indicarea specialității pe care dorește s-o facă și indicarea în ordine descrescîndă a 5 universități din Franța unde dorește să facă specializarea;

— acordul eventual al candidatului de a fi afectat în altă universitate în funcție de posibilități;

— declarația candidatului că este informat că diploma interuniversitară de specialitate nu-i acordă dreptul de exersare a specialității în Franța;

— atestația Ministerului Sănătății asupra dreptului de exersare a specialității obținute prin această diplomă în România.

2) Depunerea dosarelor trebuie efectuată pînă la 31 decembrie 1991 pentru examenul din primăvara 1992 care va fi organizat cel mai tîrziu la 15 martie 1992.

3) Examenul se poate susține fie la:

— Ambasada Franței din România și în acest caz dosarele trebuie depuse la Serviciul Cultural din București;

— Facultatea din Franța pentru care s-a obținut înscrierea și în aceste condiții Asociația noastră va face transmiterea dosarelor, ca și în anii precedenți, cu condiția ca ele să parvină pe adresa: Hôpital Pitié-Salpetrière, 47, Bd. de l'Hôpital 75 013 Paris, Service Radiothérapie — Dr. Rodica Ivanov. (Pentru cei ce pot veni să susțină examenul în Franța).

4) Examenul constă în două probe scrise:

— 120 întrebări cu răspunsuri multiple din tematica de internat;

— 4 subiecte redacționale specifice disciplinei pentru care s-a făcut înscrierea.

Detalii se vor preciza între 20—21 noiembrie 1991, cînd se va organiza o întîlnire de lucru la București. Relații asupra datei și sălii vor fi date grație ajutorului acordat de aceleași jurnale sau la telefon: 13.91.04.

INDIA — MIȘCAREA SIKH

Prin violență către un stat independent

MILITANȚI SIKH

„Amploarea amestecului unor persoane de aici cît și din străinătate în răpirea diplomatului român Liviu Radu depășește orice imaginație", scria de curînd cotidianul „Times of India", referindu-se la arestarea unuia dintre militanții sikh care l-au răpit, în ziua de 9 octombrie, pe însărcinatul cu afaceri al țării noastre. Nu numai Pakistanul, care încurajează rebeliunea sikh în mod deschis, ci și alte state par a fi amestecate în această afacere. Oricum România a cerut ajutorul Statelor Unite — pe al cărui teritoriu trăiește o bogată și influentă comunitate sikh — în eliberarea diplomatului nostru. Dar răpirea lui Liviu Radu nu este decît fațeta vizibilă a unui conflict vechi de zece ani, care opune guvernul central indian comunității sikh din Punjab. Sikhii, care au o religie diferită atît de cea a hindușilor cît și de cea a musulmanilor, ar dori ca provincia Punjab să devină un stat independent sub numele de Khalistan („țara celor puri"). Ca urmare a permanentului climat de violență din zonă, în ultimul deceniu și-au pierdut viața 20 000 de persoane, din care 5 000 numai anul trecut. Între guvernul de la New Delhi și gherilele sikh, organizate în zece grupări pro-independentiste (circa 5000 de luptători în total), se desfășoară un veritabil „război total", care nu cruță nici femeile, nici copiii. Asia Watch, o organizație americană care luptă pentru respectarea drepturilor omului, afirmă că politica indiană încalcă în mod sistematic drepturile omului. Polițiștii trag fără somație, chiar la cea mai neînsemnată provocare. Este adevărat că și militanții sikh dau dovadă de o cruzime înspăimîntătoare: ei masacrează fără milă pe membrii familiilor acestora, pentru a-i înspăimînta și a-i face să părăsească regiunea. Dar nu numai cu polițiștii se poartă astfel. Tot mai multe rapoarte vorbesc despre masacrele provocate de sikh în satele locuite de hinduși pentru a-i forța și pe aceștia să părăsească Punjabul. Această atitudine este nouă, căci secole de-a rîndul comunitățile sikh și hinduse au trăit alături, în pace.

În luna iunie, cînd „tigrii tamili" l-au ucis la Madras pe fostul premier Rajiv Gandhi, **în statul Punjab alegerile au fost amînate. Motivul: militanții sikh îi asasinaseră pe toți candidații la alegeri și alegătorii NU... mai aveau pe cine vota!** Ulterior s-a propus o altă dată, dar nici ea nu a fost respectată. Ultima oară s-a avansat ideea ținerii scrutinului în februarie 1992, dar comentatorii politici afirmă că cei care cred că atunci vor putea avea loc alegeri dau dovadă de un optimism cu adevărat exagerat. Între timp statul Punjab continuă să fie condus de guvernul central de la New Delhi. Guvernatorul provinciei, Surendra Nath, declară că alegerile legislative pentru un nou guvern al Punjabului nu vor avea loc decît atunci cînd „condițiile vor fi relativ sigure, relativ pașnice". Ceea ce înseamnă că perspectiva unui scrutin devine din ce în ce mai îndepărtată, ținînd cont de escaladarea continuă a violenței în regiune. De altfel nici Forța de Eliberare a Khalistanului (organizația care l-a răpit pe Liviu Radu) și nici celelalte mișcări sikh nu vor alegeri. Ele doresc un stat independent.

Între timp situația din regiune a devenit insuportabilă pentru populație. Elemente ale gherilelor au început să se dedea la jaf și acest viciu i-a atins și pe cei puși să facă ordine. Militanții sikh și polițiștii se urmăresc unii pe alții cu o ferocitate ieșită din comun, căci și poliția din Punjab cît și militanții sikh sînt moștenitorii aceleiași tradiții militare. Luptătorii sikh sînt cunoscuți în întreaga India ca fiind cei mai curajoși și cruzi. Ani de zile gărzile personale ale oficialităților indiene au fost constituite din soldați proveniți din Punjab. După asasinarea primului ministru Indira Gandhi de un membru sikh al gărzii, locul lor a fost luat de soldați din alte regiuni ale Indiei.

LUCIA ȘTEFAN

U.R.S.S.

Boris Elțîn a început reforma economică

La Moscova au fost date publicității duminică o serie de decrete semnate de președintele Boris Elțîn și destinate aplicării pe teritoriul Rusiei a vastului său program de reforme economice radicale. Ele se referă la stimularea comerțului exterior, a investițiilor străine și a productivității Federației Ruse. În acest sens, s-a hotărît stabilirea de la 1 ianuarie a convertibilității interne a rublei, liberalizarea comerțului exterior și creșterea taxelor de import-export.

Unul din decrete decide plasarea sub controlul Rusiei a emisiei monetare, producției și vînzărilor de metale prețioase și diamante.

Uniunea Statelor Suverane

Uniunea Statelor Suverane, a cărei constituire a fost anunțată la 14 noiembrie de liderii celor șapte foste republici unionale, va fi confederație, a anunțat Veniamin Iakovlev, consilier pentru probleme juridice al președintelui Mihail Gorbaciov. Într-un interviu acordat cotidianului „Izvestia", el a arătat că statele care constituie uniunea sînt suverane, dar vor avea și o serie de caracteristici comune — teritoriu, granițe și cetățenie. El a adăugat că acele republici-state care vor semna tratatul alcătuiesc un spațiu politic și economic unic și, într-un anumit grad, juridic. Anumite legi vor acționa doar pe teritoriul unuia sau altuia dintre state, dar drepturile omului vor trebui apărate de norme comune, a subliniat consilierul președintelui sovietic, citat de agenția TASS.

Dl. Președinte știe tot... ...și încă ceva pe deasupra...

Să presupunem că te afli la intrarea unui anumit palat, la o anumită oră; nouă și jumătate-dimineața, de exemplu. Un tip solid se uită în buletinul și în legitimația ta, apoi te caută într-un tabel. Dar, numele tău **figurează**, și, deci, dreptul să intri și să aștepți. Pînă cînd grupul de ziariști din care faci parte e **preluat** de altcineva și condus într-o aripă a clădirii; intri, îți agăți haina în cuier, depui **metalul** pe o măsuță și treci printr-un soi de cadru. Dacă se aude un țiuit, trebuie să-ți mai fi rămas ceva metal prin buzunare. Te întorci, **îl depui** și p-ăsta și repeți operațiunea. N-ai de ce să te îngrijorezi, nimeni nu crede că nutrești gînduri rele față de ocupantul palatului. Dar oamenii trebuie să-și facă și ei meseria, nu?

Pe urmă fumezi, conversezi lejer, bei un nectar sau un pepsi sau un pahar cu apă minerală **(la réserve du patron)** și aștepți. Să răsară soarele. Adică să apară. Nu, nu soarele, ci însuși Zîmbitorul. Iată-l! Însoțit, cum era firesc, de consilierul S.F., celebrul Alexandru Mironov. Zona crepusculară e, deci, reprezentată și ea. Nu rîdeți, că nu-i de rîs...

★

Speech-ul prezidențial, programat să dureze douăzeci de minute, s-a dilatat la o oră. Dl. Iliescu a lăudat Adunarea Constituantă, a elogiat activitatea Comisiei de redactare a Constituției, s-a arătat încîntat de guvernul Stolojan și de acțiunile acestuia. **Constituția** — a apreciat dl.președinte — **va fi un element de mare valoare.** O anumită parte a reporterilor parlamentari aflați în sală s-a foit, a schimbat anumite priviri, ba chiar a pufnit într-un anumit mod, destabilizator. Despărțit de ziariști printr-o frînghie, dl președinte a continuat imperturbabil. Explicînd neștiutorilor condeieri ce-i aia unificare a cursurilor de schimb, convertibilitate limitată, cîtă păcură se obține dintr-o tonă de țiței, cît de mult a scăzut producția de cărbune datorită iubiților săi mineri, cît de greu este clorul în comparație cu aerul și cum se lasă el în jos, precum și alte chestii foarte utile pe lîngă casa omului. Domnia sa a făcut multe și importante descoperiri, cum ar fi aceea că **trecem printr-o perioadă grea; a făcut apel la sprijinul și înțelegerea tuturor** pentru efortul pe care guvernul trebuie să-l facă. Guvern ce are **sarcini dificile,** evident. Despre eforturile și greutățile noastre, ale celorlalți care nu sîntem nici președinți nici membri ai guvernului, altă dată; mai încolo, spre primăvară, cînd o da colțul ierbii... Ne-a mai cuvîntat domnul de la Cotroceni despre **cercurile largi de specialiști**, despre **criza moștenită și criza generată de procesul tranziției,** despre **bazele noi** pe care va fi pusă agricultura, despre...

Și fiindcă tot veni vorba... agricultură, dl. Iliescu... o ripostă fermă acelor... **iresponsabile** la... agriculturii de stat,... **răbufniri** vizînd... în asociații, **haosului și**... **gagiei** micilor producători individuali. Domnia sa a... tat o poziție vehementă... triva marilor proprietari... împotriva **bogătanilor** de sate (exploatatori, cum ar fi...), împotriva moștenitorilor legali **străini de sat și de agricultură**; a indicat să... termine odată cu apologia... țăranului român din perioada interbelică. **Poate cei ce s-au născut după război**... **cunoscut realitățile satului românesc** — a binevoit... sa să ne lămurească — ... **ceilalți, care am trăit în anii '30, știm foarte bine**... **ducea țărănimea română**... **țăranul român.** N-are... importanță că prin anii '30... Iliescu avea cîțiva... important e trandafirul... faptul că președintele... știe precis că în acea perioadă țăranul român era exploatat la sînge, că se hrănea mai cu mămăligă făcută... porumb încins și că... făcea ravagii. **Să nu ne**... **gim, domnilor!** Să nu... cu **viziuni lozincarde**... bunăstarea de atunci... ceva nu exista, de vreme... nu exista atunci nici **instituție prezidențială și nici Frontul Salvării Naționale!**

Despre monarhie, ocupantul Palatului Cotroceni are... puține, dar fixe; este depășită, nedemocratică, nu corespunde doctrinei moderne... n-avem, adică, o tradiție... acest sens. La noi tradițională este numai instituția prezidențială! Alte state europene au monarhie (cu regret)... își pot permite — sînt bogate — să păstreze... **de relicve istorice.** Și dă-i luptă, neicușorule! Acum vezi ce apreciat și stimat... fi dl. Iliescu (și România... dată cu domnia sa) în... „retrograde" precum Marea Britanie, Olanda, Belgia,... edia, Spania...! Cărora le... rem să ne ajute și ne... gem, la nivel oficial, că... mim cu mult mai puțină... lută decît Polonia, de... Cine o fi oare de vină?... opoziția, tot anumiți ziariști...

★

Cam asta a fost. În... mari informarea poli... ședința de partid prez... dl. Iliescu la Cotroceni... haina din cuier,... curtea și ieși în stradă... prinzi o țigară și răsufli... rat. Încă o lovitură dată... perialiștilor s-a fost consu... — îți șoptește un drăcușor... culoare roșie. Dai grăbit... cap și te îndrepți spre st... de autobuz. Un cunoscut... zetar transfug, un tip ce... stabilizează periodic pe... scurte, oprește un taxi... face semn să urci. Cam... fost. S-auzim (și) de bine...

ALEXANDRU GA...

Dezvăluiri asupra terorismului internațional

SUA anunță represalii contra Libiei

La Washington s-a anunțat oficial că Statele Unite dețin probe concludente privind implicarea Libiei în dezastrul aviatic ce a avut loc în urmă cu trei ani, cînd un avion Boeing 747, aparținînd companiei aeriene PANAM, a explodat deasupra orășelului scoțian Lockerbie (bilanț, 271 de morți). Într-un comunicat elaborat de cei care s-au ocupat cu anchetarea cazului, se precizează că doi ofițeri libieni sînt vinovați de a fi plasat la bordul avionului o încărcătură de explozibil (cunoscut sub numele de „plastic" — greu detectabil), care a fost ulterior detonat cu ajutorul unui mecanism cu program, disimulat în interiorul carcasei unui radiocasetofon portabil Toshiba. Amănuntele au putut fi furnizate în urma unor cercetări foarte laborioase, care au durat aproape trei ani — începînd de la data producerii accidentului, la sfîrșitul lunii decembrie 1988 — și care au antrenat servicii secrete din SUA, Anglia și Germania. Procurorul general al Statelor Unite a cerut arestarea celor doi teroriști. Marea Britanie a pretins la rîndul ei Libiei să îi predea pe cei doi ofițeri, cu toate că un tratat de extrădare între cele două țări nu există. Londra și Tripoli au întrerupt legăturile diplomatice încă din 1984, imediat după asasinarea unei polițiste, asupra căreia s-a tras din clădirea ambasadei Libiei din capitala britanică.

Purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Marlin Fitzwater, a declarat că țara sa dorește „o acțiune internațională concertată împotriva regimului lui Kadhafi", despre care se știe de mult timp că finanțează terorismul mondial. De altfel Statele Unite au mai elaborat un raport, în care sînt trecute în revistă toate acțiunile teroriste în care a fost implicată Libia în ultimii ani (inclusiv exploziile ce au avut loc la aeroporturile din Roma și Viena, în anul 1985). Fitzwater a mai afirmat că administrația americană studiază în momentul de față toate „opțiunile posibile, **diplomatice, civile, militare**", care ar putea fi luate împotriva regimului colonelului Kadhafi. O acțiune armată fulger pare cea mai probabilă, cu atît mai mult cu cît există un precedent în domeniu. În urmă cu cinci ani, forțele americane aflate în Mediterana au bombardat orașul Tripoli drept represalii pentru comiterea, tot de către libieni, a unui atentat terorist asupra unui bar din Germania, frecventat de soldați americani. Președintele Bush a declarat că se va consulta și cu alți șefi de stat, în vederea elaborării unui răspuns comun ce trebuie dat terorismului internațional. Afișînd într-o vreme tendințe foarte belicoase, susținînd acțiunile antioccidentale și antiisraeliene, colonelul Kadhafi s-a retras pentru o vreme într-un anumit con de umbră, fără însă ca prin aceasta să fi fost mai puțin periculos pentru lumea civilizată. (S. ȘT).

CATASTROFA DE LA LOCKERBIE

Situația din Timorul de Est

Indonezia regretă cele întîmplate

Comandantul forțelor armate ale Indoneziei, Try Sutrisno, a declarat ziariștilor, la Jakarta, că „regretă cele întîmplate" marți în Dili, capitala Timorului de est, „comandantul urmînd să investigheze cazul". El a atras, totodată, atenția că manifestanții, în rîndurile cărora se aflau și luptători împotriva autorităților indoneziene, „au fost brutali". Armata indoneziană a procedat, totodată, la numeroase arestări. Între arestați se află — potrivit relatării agenției oficiale Antara, citată de France Presse — și „mulți membri" ai mișcării care se pronunță împotriva anexării forțate a teritoriului de către Indonezia. Un purtător de cuvînt militar a declarat că armata ar fi confiscat în cursul manifestației „grenade de mînă și arme de la separatiști".

La Dili, urmare a focului puternic deschis de armată asupra sutelor de manifestanți, „au fost uciși între 20 și 115 persoane", după cum declară martorii oculari, diplomații și sursele independente. Printre cei uciși se află și străini, între care un neozeelandez. Au fost răniți și ziariști americani.

În legătură cu aceasta, premierul australian, Bob Hawke, și-a exprimat „tulburarea profundă", deplîngînd „pierderea de vieți nevinovate" și a declarat, în fața parlamentului de la Canberra, că va cere desfășurarea unor investigații serioase.

Pe de altă parte, un purtător de cuvînt al Frontului Național de Eliberare (Fretilin) a declarat că represiunile împotriva demonstranților, în rîndurile cărora s-au aflat reprezentanți din toate grupările politice, vor fi „plătite la fel". Acesta este un indiciu că starea de spirit este tensionată în insulă, fiind de așteptat noi evenimente, o nouă escaladare a violenței.

Timorul de est este o fostă colonie portugheză anexată de Indonezia. Populația insulei este majoritar creștină față de cea indoneziană care este musulmană. (Reuter și AP)

Primele concluzii după masacru:

O provocare

Martori oculari la uciderea de către poliția indoneziană a mai multor manifestanți la Dili, capitala Timorului de Est, — 19 victime după sursele oficiale de la Jakarta, între 50 și 200 după altele — au afirmat că demonstrația se desfășura în mod pașnic și că forțele de ordine nu au avut nici un motiv să deschidă focul.

După doi ziariști americani, un alt martor ocular, italian, a declarat că a fost vorba despre „o capcană bine orchestrată".

Preotul Renato Stefani a relatat publicației londoneze „The Observer" că manifestanții, care participau la funeraliile a doi tineri uciși de poliție, au fost conduși în ordine pînă la cimitir și că în momentul în care acolo s-au adunat mai multe sute de participanți au apărut soldații care au tras asupra celor prezenți timp de 2—3 minute.

În opinia publicației londoneze, citată de agenția France Presse, prin această acțiune s-a urmărit „eliminarea principalilor opozanți față de ocupația" indoneziană a fostei colonii portugheze. (Rompres).

C.E.E.

Greu de definit o poziție comună

DOUGLAS HURD se opune „federalizării" Europei

Ministrul afacerilor externe al Olandei, Hans Van Den Broek, a anunțat că Tratatul asupra Uniunii Politice, economice și monetare a C.E.E. este „practic gata", dar că persistă divergențe asupra „subiectelor esențiale". Miniștrii de externe ai C.E.E. vor avea o nouă întîlnire pe această temă la Bruxelles la 2 decembrie, cu o săptămînă înainte de reuniunea la nivel înalt a „celor 12" de la Maastricht.

La conferința de presă, la care a participat și președintele Comisiei C.E.E., Jacques Delors, ministrul de externe olandez a precizat că cel mai important progres s-a înregistrat în chestiunea instituțiilor. În context, el a menționat că ansamblul „celor 12" va adopta de acum înainte principiul sporirii competențelor Parlamentului European (organul consultativ al C.E.E.).

În ce privește politica externă și de securitate comună (P.E.S.C.), dl. Broek a menționat că s-a ajuns la un „acord asupra structurii de bază" a cooperării viitoare în cadrul C.E.E., subliniind, totuși, o dificultate importantă: procedura de vot cu o majoritate calificată. Șeful diplomației olandeze a precizat, în sfîrșit, că tema apărării rămîne un „subiect nesoluționat, chiar dacă la Noordwijk «cei 12» s-au apropiat într-o oarecare măsură". Ministrul de externe britanic, Douglas Hurd, și-a reafirmat opoziția față de ideea unei Europe „federale" (susținută mai ales de Franța) — termen ce a stîrnit puternice sentimente anticomunitare în rîndurile Partidului Conservator britanic. El a afirmat că țara sa este dispusă să-i permită Adunării C.E.E., care are un pronunțat caracter consultativ, să împartă puterile legislative ale C.E.E. cu cele 12 guverne ale statelor membre, ceea ce a fost salutat ca o „breșă". Referindu-se la o Europă „federală", el a arătat: „Este o provocare pentru un stat-membru al C.E.E. și o ipocrizie față de toți ceilalți. Ideea nu își poate găsi cu adevărat un loc în genul de acord ce începe să se contureze. Dacă se va ajunge la un acord la Maastricht — și pînă atunci avem un drum lung de parcurs — el va întruchipa ideea că guvernele europene pot conlucra ca guverne în domeniile cruciale ale politicii externe, cooperării între organele de poliție etc. Dacă vom putea realiza aceasta — și există încă un mare «dacă» — faptul va constitui un cîștig foarte mare pentru Marea Britanie", a afirmat Douglas Hurd. (AFP și Reuter).

Noua monedă ucraineană

Moneda ucraineană — **Grivna** — se tipărește în Canada, a anunțat Alexandr Savcenko, vicepreședintele conducerii Băncii Naționale a Ucrainei. Pe ea sînt imprimate portretele unor personalități de seamă ale Ucrainei sau imagini ale unor monumente arhitecturale. Noile monede, a spus el, se aseamănă cu lira sterlină. Savcenko și-a asumat răspunderea pentru contractul de tipărire a banilor cu o firmă canadiană, susținînd că guvernul ucrainean nu a luat încă o hotărîre în acest sens, relevă agenția Ria, citată de Moldova-Pres.

PE SCURT

PRELUNGIREA CONVORBIRILOR CHINO-AMERICANE

Secretarul de stat al Statelor Unite, James Baker, care ar fi trebuit, potrivit programului inițial, să părăsească Beijingul duminică înainte de amiază, și-a prelungit vizita, continuînd convorbirile cu ministrul de externe al Chinei, Qian Qichen, la trei ore după momentul prevăzut pentru plecare — informează agențiile Reuter și France Presse. Întrevederea dintre șefii diplomațiilor celor două țări, începută la ora 12.00 locală, se mai derula încă la ora 17.00 — remarcă AFP.

Se apreciază că această întîlnire ar fi reprezentat o ultimă șansă pentru Baker de a obține, cu ocazia vizitei, o concesie din partea gazdelor și a se ajunge la o formă de acord asupra unui larg evantai de probleme care afectează relațiile chino-americane, de la drepturile umane, pînă la proliferarea armelor nucleare și la schimburile comerciale. În convorbirile desfășurate ieri și alaltăieri, rezultatele fuseseră absolut nesemnificative. (Rompres).

BALTICII VOR PARTICIPA LA REUNIUNEA CU „CEI ȘAPTE"

Miniștrii adjuncți de externe ai Lituaniei, Letoniei și Estoniei vor lua parte luni la întîlnirea de la Moscova a șefilor de guverne ai republicilor suverane cu miniștrii adjuncți de finanțe din principalele șapte țări occidentale industrializate, s-a hotărît în cadrul întîlnirii dintre Ivan Silaev, președintele Comitetului economic interguvernamental, și reprezentanții celor trei state baltice. În cadrul întîlnirii au mai fost discutate și aspecte legate de achitarea datoriei externe a fostei Uniuni Sovietice, menționează agenția TASS.

BOMBE CU EFECT ÎNTÎRZIAT

Centralele nucleare din țările est-europene reprezintă bombe cu efect întîrziat, deoarece pot exploda în orice moment și constituie prin urmare o mare amenințare la adresa umanității, a afirmat președintele comisiei pentru mediu al parlamentului german, Wolfgang Von Geldern.

ORAȘUL VUKOVAR APROAPE CUCERIT

În urma atacurilor puternice lansate duminică de armata federală și de forțele sîrbe, orașul Vukovar a fost, în cea mai mare parte, părăsit de forțele croate, a căror retragere a început în timpul nopții — relatează Reuter și AFP, citînd un purtător de cuvînt al Croației. El a recunoscut că „nu mai există posibilități militare de salvare a orașului de către Croația". Guvernul croat s-a reunit la ora 10.00 dimineața pentru a examina situația creată în acest oraș — relevă, totodată, AFP.

SPORT

Divizia B schimbă toți liderii

Ținînd capul de afiș în lipsa primei Divizii, partidele eșalonului secund au înregistrat 5 egaluri și 3 victorii în deplasare (niciuna în seria a treia, doar un singur egal) și un scor mai rar întîlnit 9—2 pe stadionul din șoseaua Pantelimon; nu pare însă nimic suspect, codașa seriei I plecînd de la început victimă sigură. O altă caracteristică generală, în fiecare serie a trecut la comandă altă echipă. Prima serie a văzut din nou rocada Flacăra cu Autobuzul, în a doua a apărut din nou UTA pe primul plan.

Iată acum rezultatele: **Seria I** CS Olt 90 — Flacăra Moreni 1—0; Metalul București — FC Caracal 9—2; Portul Constanța — Sportul COMAICO 0—0; Petrolul Ianca — Gloria CFR Galați 2—2; CS Tîrgoviște — Unirea Slobozia 2—1; Olimpia Rm. Sărat — FEPA 74 Bîrlad 0—2; Steaua Mizil — Autobuzul București 1—2; Unirea Focșani — Callatis Mangalia 1—1; Progresul București — Gloria Buzău 2—0. **Seria a II-a** Jiul IELIF Craiova — Chimia Rm. Vîlcea 3—1; Jiul Petroșani — Metalurgistul Cugir 2—0; Gaz M...tan Mediaș — Aris Arad 2-...; Astra Arad — Șoimii IPA ...biu 5—0; Metalul Bocșa ... UTA Arad 0—0; Metalur... Slatina — Gloria Reșița ...; UM Timișoara — FC B... 0—3; CSM Reșița — U... Alba Iulia 1—0; FC Dr... Turnu Severin — CFR T...șoara 2—1; **Seria III-a** ...nerul Cavnic — Aripile ...toria Bacău 4—2; Trac... Brașov — Armătura Z... 3—0; Electromureș Tg. M... — CSM Suceava 3—0; ...trom Brașov — Foresta F...ceni 1—0; Olimpia Satu M... — ICIM Brașov 4—1; ... Cluj — Relonul Săv... 5—1; Chimica Tîrnăveni ... Politehnica Iași 2—2; ...hlăul P. Neamț — „U" C... 1—0; F.C. Maramureș — C... Borzești 2—0.

De altfel aici mai în f... etapă cele trei formații ... tendente la promovare ... tesc iar în seria a treia ... gătoare în meci direct ... din Piatra Neamț a luat ... studenților clujeni, la ... înfrîngere a lor. Nu mai ... tă nicăieri cifra zero la ... na înfrîngeri. (I.F.)

Bref

● Derbiul campionatului feminin de volei, disputat în sala Rapid din Capitală între Rapid și Braiconf Brăila a revenit cu 3—2 brăilencelor.

● A doua etapă din returul campionatului de rugby a furnizat următoarele rezultate: Steaua — Grivița Roșie 19—6, CSM Sibiu — Dinamo 15—9 și CSM Suceava — Contactoare Buzău 16—12.

● În schimb Textila ... care pierduse cu 21—... fața spaniolelor de la ... Constructora Estelles ... să refacă mai ... capul. ...-a refăcut și ... cîștigînd cu 19—14; ... liberă în sferturi.

● Judoanul român Ad... Croitoru a obținut în ... la medalia de aur la ca...ria 86 kg.

(I.F.)

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOIAZĂ
Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București. Calea Griviței nr. 64—66
Tiparul: Imprimeria CORESI, București